

temin olunmalı, yukarıda açıklanan hususların aksine davranışların her zaman hukuki ve cezai sorumluluğu doğuracağı hususu hiçbir zaman unutulmamalı, bundan böyle de yıkım kararlarının ve para cezalarının uygulanmasında azami gayret gösterilmesi, aksine davranışın suç teşkil edeceğinin bilinmesi sağlanmalıdır.

108- Teftişe tabi dönemde, ruhsat alınmadan veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak yapı yapanlar ya da yaptırımlar hakkında Çankırı Belediyesi tarafından TCK 184 üncü maddesine göre Cumhuriyet Başsavcılığına (2) adet suç duyurusunda bulunulduğu incelenmiştir.

Ruhsat alınmadan veya ruhsata aykırı olarak yapılan binalarla ilgili İmar Kanunun 32 ve 42. maddelerine göre işlem yapılmakla birlikte, Türk Ceza Kanununun 184. maddesine göre bu binaları yapan ya da yaptırımlar ile ilgili suç duyurusunda bulunulması da sağlanmalı, diğer taraftan bu binalara su, elektrik ve telefon bağlanıp bağlanmadığı hususlarının yerinde tespit edilerek, eğer bağlanmış ise bağlayan kişiler hakkında aynı madde gereğince suç duyurusunda bulunulması ihmal edilmemelidir. Aksi halin cezai sorumluluk doğuracağı unutulmamalıdır.

109- Teftişe tabi dönemde ruhsatsız ve/veya ruhsata aykırı yapılara ilişkin uygulanan imar idari para cezaları ile tahsilatlarına ilişkin bir etkili sistem oluşturulmadığı, bu nedenle de bu kapsamdaki ceza tahakkuklarının diğer gelirler kapsamında tahakkuk ettirildiğinden hesaplanamadığı incelenmiştir.

3194 sayılı İmar Kanununun 42. maddesi hükmünün yerine getirilmesi ve Mali Hizmetler Müdürlüğünce para cezalarının tahsilatında azami gayret gösterilmeli, aksine uygulamaların hukuki, mali ve cezai sorumluluk doğuracağı unutulmamalıdır

110- Teftiş dönemi içinde, 3194 sayılı İmar Kanununun 32 nci maddesine göre ruhsatsız olarak başlayan veya ruhsata aykırı olarak yapılan yapılar ile ilgili denetimlerin yapılmasına ilişkin bir komisyonun İmar ve Şehircilik Müdürlüğü ya da Zabıta Müdürlüğü bünyesinde kurulmadığı, dolayısı ile kaçak yapıya ilişkin sistemli bir denetimin yapılmadığı, daha çok şikâyet üzerine denetime çıkıldığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Belediye ve mücavir alan sınırlarının tamamının belirli aralıklarla denetiminin yapılmasını sağlayacak planlama yapılmalı, sorumluluk sahası kaçak yapı denetimi biriminde çalışan personel arasında paylaştırılmalı, kaçak yapı denetimi ile görevlendirilen personel tarafından yapılan denetim sonuçlarının işleneceği bir rapor formatı hazırlanmalı, gün sonunda denetime çıkan personel tarafından yapılan çalışmalarla ilgili rapor verilmesi ve bu raporların İmar ve Şehircilik Müdürlüğünde muhafaza edilmesi sağlanmalıdır.

111- Teftişe tabi dönemde 775 sayılı Gecekondu Kanunu kapsamında herhangi bir işlemin yapılmadığı, ancak 775 sayılı Kanunun uygulanmasına ilişkin müdürlük personeline yeterli bilinç ve birikimin de oluşmadığı görülmüştür.

775 sayılı Gecekondu Kanunu 'Yeniden gecekondu yapımının önlenmesi' başlıklı 18 inci maddesi; "Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, belediye sınırları içinde veya dışında, belediyelere, Hazineye, özel idarelere, katma bütçeli dairelere ait arazi ve arsalarda veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerde yapılacak, daimi veya geçici bütün izinsiz yapılar, inşa sırasında olsun veya iskan edilmiş bulunsun, hiçbir karar alınmasına lüzum kalmaksızın, belediye veya Devlet zabıtası tarafından derhal yıktırılır. (...) Özel kişilere veya bu maddenin 1 inci fıkrasında sözü geçenler dışındaki tüzel kişilere ait arazi ve arsalar üzerinde yapılacak izinsiz yapılar hakkında, arsa sahiplerinin yazılı müracaatları üzerine ve mülkiyet durumlarını tevsik etmeleri şartıyla bu madde hükümleri, aksi halde genel hükümler ve 3194 sayılı İmar Kanunu hükümleri uygulanır." hükmü ve aynı Kanunun 'Ceza hükümleri' başlıklı 37 nci maddesi hükümleri doğrultusunda işlem yapılması sağlanmalı, aksi halde yetkililer hakkında hukuki sorumluluk doğuracağı unutulmamalıdır.

112- Teftişe tabi dönemde belediye sınırları içinde toplam (89) adet yıkılacak derecede tehlikeli yapı tespit edilerek bunların (40) adedinin yıkıldığı, (49) adedinde ise yasal sürecin devam ettiği ifade edilmiş olup, 3194 sayılı Kanunun "Yıkılacak derecede tehlikeli yapılar" başlıklı 39 uncu maddesi hükmü gereğince belediye sınırları içerisinde bulunan bir kısmı veya tamamı yıkılacak derecede tehlikeli olan yapıların tespit, tahliye ve yıkımları sağlanmalıdır.

113- Gerçek ve tüzel kişilerce yapılan/yaptırılan bina inşaatları için her ay düzenlenen yapı ruhsatlarının birer örneği maks sistemi üzerinden gönderildiği, ayrıca her ayın sonunda bir önceki ayın ruhsat örneklerinin S.G.K. İl Müdürlüğüne de gönderildiği ifade edilmiştir.

Yapı ruhsatlarının birer nüshası veya tasdikli birer nüshasının söz konusu Kurumlara bir ay içinde gönderilmesi uygulamasına devam edilmelidir.

114- Parsel bünyesinde veya binanın bodrum katında otopark yeri olarak belirlenen alanların amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığının denetlenmediği, sadece şikayete konu edildiğinde denetlendiği ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Otopark Yönetmeliği'nin 8 inci maddesi; "Yapı kullanma izni alındıktan sonra otopark yerleri plan ve yönetmelik hükümlerine aykırı olarak başka amaçlara tahsis edilemez. Belediyeler, bina otoparklarının kullanımını engelleyici her türlü ihlalleri önlemekle yetkili ve görevlidirler." şeklindedir. Bu itibarla otopark alanı olarak ayrılan yerlerin amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığının denetlenmesi ve amacına aykırı olarak kullanıldığı tespit edildiğinde ise aynı maddenin 2. fıkrasında gösterilen yasal işlemin yapılması sağlanmalıdır.

115- Otopark Yönetmeliği kapsamında Halk Bankası nezdinde bir hesap numarası açıldığı ve bu hesaba teftişe tabi dönem içinde toplam 305.955,56 TL otopark bedeli yatırıldığı, bu hesaptan 272.332,49 TL'nin asfalt mıcır alımında kullanıldığı ve 33.623,07 TL'nin ise hesapta bulunduğu ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Otopark Yönetmeliğinin 'Otopark hesabından yapılacak harcamalar' başlıklı 13. Maddesi; "(1) Otopark hesabında toplanan meblağ, belediyelerin kendi kaynaklarından ayıracağı tahsisatla birlikte, tasdikli plan ve beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otoparkların inşasında kullanılır. Bu meblağ, öncelikle parselinde otopark ihtiyacı karşılanamayan ancak otopark bedeli ödeyen parsellerin bulunduğu mümkün olan en yakın sınırlar içinde kullanılır. (2) Otopark hesabında toplanan meblağ otopark tesisi dışında başka bir amaçla kullanılamaz. (3) Otopark hesabında toplanan meblağ, belediyelerce hazırlanacak sarf belgesi, verile emri ve hak ediş raporuna göre belediyesinin yazılı talimatı üzerine ilgili bankaca hak sahibine ödenir. (4) Otopark hesabında toplanan meblağın, amacında kullanılıp kullanılmadığı hususu İçişleri Bakanlığınca denetlenir." hükümleri doğrultusunda işlemlerin yürütülmesi sağlanmalı, aksi halde yetkililer hakkında hukuki sorumluluk doğuracağı unutulmamalıdır.

VIII- RUHSAT İŞ VE İŞLEMLERİ:

8.1- Sıhhi ve Gayrisıhhi İşyerleri ile Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerleri:

116- İşyeri açma ve çalışma ruhsat işlemlerinin Zabıta Müdürlüğü bünyesinde yürütüldüğü, söz konusu birimde (1) zabıta memuru, (1) teknisyen ve (1) işçinin görev yaptığı, müdürlük görevinin vekâleten Zabıta Müdürü İhsan BOSTAN tarafından yürütüldüğü, hizmet gerekleri açısından yerleşim durumu ve personel sayısının yeterli olmadığı incelenmiştir.

Zabıta Müdürlüğü Çalışma Ve Görev Yönetmeliğinde düzenleme yapılarak işyeri ruhsat birimi kurulması, nitelikli ve yeterli sayıda personel görevlendirme yapılması sağlanmalıdır.

117- Teftişe tabi dönemde, Çankırı Belediyesi tarafından ruhsatlandırılan birinci, ikinci ve üçüncü sınıf gayri sıhhi müesseseler ait veriler aşağıda tabloda gösterilmiştir:

YILLAR	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Toplam
1.Sınıf GSM Ruhsatı	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
2.Sınıf GSM Ruhsatı	14	1	1	2	3	16	-	7	2	46
3.Sınıf GSM Ruhsatı	18	8	8	7	5	27	5	11	12	101

Teftiş dönemi içerisinde toplam (1) adet 1. sınıf, (46) adet 2. sınıf ve (101) adet 3. sınıf olmak üzere toplam (148) Gayri Sıhhi Müessese (GSM) ruhsatı verildiği incelenmiştir.

118- Gayrisihhî müessese ruhsat dosyaları üzerinde örnekleme yöntemiyle yapılan incelemede, gayrisihhî müessese açmak için Çankırı Belediye Başkanlığına Sıhhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Başvuru/Beyan Formu ile Gayrisihhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Başvuru/Beyan Formu ile başvurulduğu anlaşılmakla birlikte bazı başvuru beyan formlarında tarih yazılmadığı görülmüştür.

İkizler Oto yıkama işyeri unvanıyla 12.05.2020 tarihli ve 20-43/18-16640 numaralı ruhsat sahibinin, başvuru beyan formu uygulamaya örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin "Başvuru" başlıklı 17 nci maddesinin "*Gayrisihhî müessese açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler Örnek 2'de yer alan başvuru formunu doldurarak yetkili idareye başvurur.*" hükmü ile "*İkinci ve üçüncü sınıf gayrisihhî müesseseler*" başlıklı 23. maddesinin "*İkinci ve üçüncü sınıf gayrisihhî müessese açmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler; işin özelliğine göre bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kriterlere uygun olarak işyerini düzenledikten sonra bu Yönetmeliğin eki Örnek 2'de yer alan başvuru formunu doldurarak yetkili idareye ibraz eder...*" hükmüne uygun işlem yapılması sağlanmalıdır.

119- Belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatı almak için müracaat edenlere başvuru ve beyan formu alındı belgesi düzenlendiği incelenmiştir.

Yade Bijuteri Aksesuar işyeri unvanıyla bila tarihinde Belediyeye müracaat eden Y.B.'ye, 25.12.2018 tarihinde başvuru ve beyan alındı belgesi düzenlenmiş ruhsatın 25.12.2018 tarihinde verilmiş olması uygulamaya örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin (6.) maddesinin, "*Bu Yönetmeliğe göre yapılacak her türlü ruhsat başvurusunda, müracaat sahibine başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren Örnek 6'da yer alan alındı belgesi verilir. Ayrıca, başvuru ve beyan formu ile ekli evrakın verilmesi sırasında başvuruyu kabul eden görevli tarafından yapılacak ön incelemede tespit edilen noksanlıklar, müracaat sahibine verilen alındı belgesinde gösterilir. Bu Yönetmelikte belirtilen ruhsatlandırmaya ilişkin süreler eksik belgelerin yetkili idareye verilmesi ile başlar.*" hükmünü içerdiğinden bu madde hükümleri doğrultusunda işlemlere devam edilmelidir.

120- İncelenen tüm ikinci ve üçüncü sınıf gayri sıhhi müessese ruhsatları için yapılan başvurularda işyeri ruhsatları tanzim edildikten sonra (1) ay içerisinde yada sonrasında kontrol edildiğine dair herhangi bir tutanak/formun ruhsat dosyalarında bulunmadığı incelenmiştir.

29.12.2012 tarihli ve 5/2-2614 sıra numaralı ruhsat dosyası örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin "*İkinci ve üçüncü sınıf gayrisihhî müesseseler*" başlıklı 23. maddesinin "*... İkinci ve üçüncü sınıf işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri, yetkili idare tarafından bir ay içinde kontrol edilir. Bu süre içinde kontrol edilmemesi halinde, ilgili, çalışma ruhsatı almış sayılır ve kontrol görevini süresinde yerine getirmeyen kamu görevlileri hakkında yetkili idareler tarafından yasal hükümler uygulanır. Ruhsat verilmesini takiben yapılacak kontrol ve denetimlerde, ikinci fıkrada belirtilen kriterlere aykırı beyan ve durumun tespiti halinde, işyerine bir defaya mahsus*

olmak üzere onbeş günlük süre verilir. Verilen süre içinde noksanlık ve aykırılıklar giderilmediği takdirde verilmiş olan ruhsat, yetkili idare tarafından iptal edilerek işyeri kapatılır ve ilgililer hakkında ruhsat vermeye yetkili idareler tarafından ayrıca yasal işlem yapılır.” hükmü uyarınca, ikinci ve üçüncü sınıf gayrisihhi müessese işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerlerinin yetkili idare tarafından bir ay içinde kontrol edilmesi sağlanmalı, aksi halde kontrol görevini süresinde yerine getirmeyen ilgililerin sorumlu olacağı göz önünde tutulmalıdır.

121- Düzenlenen ikinci ve üçüncü sınıf gayri sıhhi müessese ruhsatları için sanayi siciline ön kayıt yapıldığı, üretime başladıkları tarihten itibaren (2) ay içinde sanayi siciline kayıt oldukları incelenmiştir.

6948 sayılı Sanayi Sicil Kanununun 2. maddesine göre işlem yapılması sürdürülmelidir.

122- Teftişe tabi dönemde Çankırı Belediyesi tarafından ruhsat verilen sıhhi müesseselere ait veriler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

YILLAR	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Toplam
Sıhhi İşyeri Açma-Çalışma Ruhsatı	192	69	91	72	91	149	110	103	70	947

Toplam (947) adet sıhhi işyeri açma ve çalışma ruhsatı verildiği beyan edilmiştir.

123- Teftişe tabi dönemde verilen tüm sıhhi işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının sınıf belirtilmeksizin düzenlendiği incelenmiştir.

12.02.2013 tarihli ve 26-18/14170 sıra/sicil nolu Özpınar Kahvehanesi işyeri ünvanlı, kahvehane faaliyet konulu ruhsat uygulamaya örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin EK:1 bölümünde sayılan sıhhi müesseselerin büyüklük ve özelliklerine göre aranacak şartlar uyarınca işlem yapılarak ruhsatların sınıflarına göre verilmesi en kısa sürede sağlanmalıdır.

124- Teftişe tabi dönemde sayısı az olmakla birlikte, bazı sıhhi işyeri açma ve çalışma ruhsat başvurularında tarih belirtilmediği, başvuru beyan formu alındı belgesinin düzenlenmeden ruhsatlandırıldığı incelenmiştir.

31.12.2014 tarih ve 103-18/14485 sayılı ruhsat dosyası uygulamaya örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6/4 üncü fıkrasında yer alan “Bu Yönetmeliğe göre yapılacak her türlü ruhsat başvurusunda, müracaat sahibine başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren Örnek 6’da yer alan alındı belgesi verilir.” hükmüne göre işlem yapılması sağlanmalıdır.

125- Teftişe tabi dönemde sıhhi işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen yerlerin, ruhsat veriliş tarihini izleyen bir ay içinde kontrol edilmediği, geçte olsa kontrol edildiğine dair herhangi bir tutanağın ruhsat dosyalarında bulunmadığı, kontrol görevini yerine getirmeyen yetkili idare görevlileri hakkında kanunî işlem yapılmadığı incelenmiştir.

05.02.2015 tarihli ve 26-18/ÇSO sıra/sicil nolu taksi yazıhanesi faaliyet konulu ruhsat dosyası ile 25.12.2018 tarih ve 18-120/16194 sıra/sicil nolu buji teri aksesuar faaliyet konulu ruhsat uygulamaya örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin “İşyeri açma ve çalışma ruhsatının kesinleşmesi” başlıklı 13. maddesinin; “İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri, yetkili idareler tarafından ruhsatın verildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde kontrol edilir. İşyerinin bu süre içinde kontrol edilmemesi halinde ruhsat kesinleşir. Kontrol görevini yerine getirmeyen yetkili idare görevlileri hakkında kanunî işlem yapılır. (...)” hükmü doğrultusunda işlem yapılması sağlanmalıdır.

126- İşyeri açma ve çalışma ruhsatları olmadan faaliyetlerini yürüten bazı işyerlerine Zabıta Müdürlüğü tarafından ruhsat almaları yönünde 15 (onbeş) günlük süre verildiği, ruhsatların ek süreden sonra alındığı incelenmiştir.

26.11.2019 tarih/19-113/18-16374 sıra nolu Liva Güzellik Salonu ünvanlı ruhsat dosyası, 03.02.2020 tarih/ 20-10/18-16506 nolu Gergedan Kafe işyeri ünvanlı ruhsat dosyası örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” hükmü gereğince süresi içerisinde işlem yapılmalı, aksine uygulamaların ilgililerin hukuki sorumluluğunu doğuracağı bilinmelidir.

127- İşyeri açma ve çalışma ruhsatlarının örneklerinin aylık olarak SGK İl Müdürlüğüne ve ilgisine göre ticaret veya esnaf siciline bildirilmediği incelenmiştir.

02.05.2012 tarih 143-18/13910 sıra/sicil nolu Ocakbaşı (Aperatif Yiyecekler) işyeri ünvanlı sıhhi müesse ruhsat dosyası, 18.12.2014 tarihli ve 93-2/3555 sıra/sicil nolu A101 Yeni Mağazacılık A.Ş. işyeri ünvanlı market faaliyet konulu ruhsatın, 09.01.2015 tarihli ve 06-02/3572 sıra/sicil nolu 3. sınıf GSM ruhsatlı dosya ile 15.12.2016 tarih ve 15-33/18-14470 sayılı Eren market işyeri ünvanlı sıhhi müessese ruhsatlı dosyalar uygulamaya örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin (7.) maddesi; “Yetkili idareler tarafından verilen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının örnekleri aylık olarak sigorta il müdürlüğüne ve ilgili ise ticaret siciline veya esnaf siciline gönderilir.” hükmü gereğince işlem yapılması sağlanmalıdır.

128- Çankırı Belediyesi tarafından 2012 yılında (5), 2013 yılında (2), 2014 yılında (3), 2015 yılında (6), 2016 yılında (8), 2017 yılında (8), 2018 yılında (6), 2019 yılında (8) ve 2020 yılında (10) adet olmak üzere toplam (56) adet umuma açık istirahat ve eğlence yeri ruhsatı verildiği incelenmiştir.

YILLAR	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Toplam
Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yer Ruhsatı	5	2	3	6	8	8	6	8	10	56

129- Teftişe tabi dönemde umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ilişkin ruhsat işlemlerinin süresi içinde sonuçlandırıldığı incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin “Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerinin Açılması” başlıklı (32). maddesinin; “... Umuma açık istirahat ve eğlence yeri açılması hususundaki başvurular yetkili idareler tarafından bir ay içinde sonuçlandırılır. ...” hükmü gereğince işlem yapılmaya devam edilmelidir.

130- Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılmasına ilişkin olarak aranacak şartlar arasında bulunan patlayıcı, parlayıcı, yanıcı ve benzeri tehlikeli maddeler üretilen, satılan, kullanılan, depolanan yerler ile gaz dolum tesislerinin ruhsat başvurusunda bulunan işyerine mevzuatın öngördüğü uzaklıkta bulunması hususuna ilişkin olarak herhangi bir inceleme yada araştırma yapılmadığı incelenmiştir.

Uygulama genel olmakla birlikte, 06.06.2012 tarih ve 167-18/13939 Tuğra İnternet Salonu işyeri ünvanlı ruhsat ile 02.10.2019 tarih 19-89/18-16346 sıra/sicil nolu Kafeterya faaliyet konulu ruhsat dosyası örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin “İşyerlerinde aranacak genel şartlar” başlıklı 5/e maddesinin “... Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin, patlayıcı, parlayıcı, yanıcı ve benzeri tehlikeli maddeler üretilen, satılan, kullanılan, depolanan yerler ile gaz dolum tesislerine mevzuatın öngördüğü uzaklıkta bulunması...” hükmü gereğince ruhsatlandırma aşamasında mevzuatın öngördüğü uzaklıkta bulunup bulunmadığı araştırılarak, tutanakla belgelenmesi sağlanmalıdır.

131- Belediye tarafından verilen umuma açık istirahat ve eğlence yerleri için düzenlenen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bir örneğinin İl Emniyet Müdürlüğüne süresi içinde bildirildiği incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin 7 nci maddesinin, “Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri için düzenlenen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bir örneği en geç yedi gün içinde yetkili idare tarafından kolluğa gönderilir.” hükmü gereğince işlem yapılmaya devam edilmelidir.

132- Teftişe tabi dönem içerisinde umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini genel güvenlik ve asayiş yönünden denetleyen kolluk tarafından mevzuata aykırı hususları tespit edilen işyerleri ile ilgili olarak Belediye Başkanlığına bildirimde bulunduğu, bu bildirim üzerine söz konusu işyerlerine Belediye Başkanlığı tarafından idari para cezası uygulandığı ve sonucundan İl Emniyet Müdürlüğüne bilgi verildiği incelenmiştir.

11.03.2012 tarih ve 2214 sayılı Çankırı İl Emniyet Müdürlüğü'nün yazısı örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 37 nci maddesi kapsamında kolluk tarafından yapılacak bildirimler üzerine Belediye Başkanlığınca gerekli işlemlerin zamanında yapılması ve neticeden kolluğun bilgilendirilmesine özen gösterilmeli, ayrıca Belediye Başkanlığınca denetim görev ve sorumluluğunun etkin ve zamanında yapılması için gereken hassasiyet gösterilmeli, Kanunda belirtilen idarî para cezalarının uygulanması ve uygulanan cezaların 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilmesi ihmal edilmemelidir.

133- Çankırı Belediyesi tarafından verilen bazı umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ait ruhsat dosyalarında mesafe ölçümü tutanağının olmadığı, ruhsat verilen umuma açık istirahat ve eğlence yerleri için Emniyet Müdürlüğünden görüş alınmadığı, incelenmiştir.

15.12.2014 tarihli ve 88-23564 sıra/sicil nolu Çocukkkent Oyun Park. Şişme Ürün. Rek. Tur. Teks. Gıda İml. San. Tic. Ltd. Şti. sayılı umuma açık istirahat ve eğlence yeri müessese ruhsatlı dosya örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin 32 nci maddesinin 3 üncü fıkrasında yer alan “İl özel idaresi ve belediyeler, umuma açık istirahat ve eğlence yeri ruhsatını vermeden önce kolluk kuvvetinin görüşünü alır.” hükmüne uygun işlem yapılması sağlanmalıdır.

134- Teftişe tabi dönemde en son 16.12.2019 tarihli ve 537 sayılı Belediye Encümeni kararıyla umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin açılış ve kapanış saatlerinin belirlendiği, mezkur kararların kolluk kuvvetlerine gönderildiği, yılbaşı ve Ramazan bayramı için de ayrı kararlar alındığı incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin açılış ve kapanış saatleri başlıklı 33. maddesi hükmüne uygun olarak Belediye Encümenince umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin açılış ve kapanış saatleri konusunda karar alınmasına ve bu kararların kolluk kuvvetlerine gönderilmesine devam edilmelidir.

135- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsat dosyalarında itfaiye raporu bulunduğu incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 5/h maddesininin "Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri; patlayıcı, parlayıcı ve yanıcı maddelerin üretildiği, satıldığı ve depolandığı işyerleri; otuz kişiden fazla çalışanın bulunduğu her türlü işyerleri, ana giriş kapıları dışında cadde ve sokağa doğrudan bağlantısı olmayan ve birden fazla işyerinin bir arada bulunduğu iş hanı, çarşı ve benzeri işyerlerinde yangına karşı gerekli önlemlerinin alındığını gösteren itfaiye raporunun alınması, diğer işyerlerinde ise yangına karşı gerekli tedbirlerin alınmış olması," hükmü gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

136- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsat dosyalarında, engellilerin işyerlerine giriş çıkış için kolaylaştırıcı tedbirlerin alındığına dair herhangi bir kayıt bulunmadığı incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinin k bendinde yer alan "Engellilerin işyerine giriş ve çıkışları için gereken kolaylaştırıcı tedbirlerin alınmış olması," hükmü hususunda hassasiyet gösterilmeli ve işyerinin bu yönden gerekli uygunluğa sahip olduğunun kayıt altına alınması sağlanmalıdır.

137- İşyeri Açma ve Çalışma ruhsatları verilirken başvuru sahiplerinden nüfus cüzdanı örneği, vergi levhası sureti, oda sicil kayıt sureti, ticaret sicil tasdiknamesi, tapu sureti, tahsilat makbuzunun istendiği görülmüştür.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları iş ve işlemlerine ait en son olarak 09.11.2020 tarih ve 196 Sayılı Belediye Meclisi kararı ile ruhsat harcı tespit edildiği incelenmiştir.

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 81. maddesinde; "Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması "İşyeri Açma İzni Harcına" tabidir." hükmü gereğince işlem yapılmaya devam edilmelidir.

138- E-Belediye sisteminde henüz ruhsat modülü açılmadığı için işyeri ruhsat bilgilerinin sıhhi işyerleri, umuma açık işyerleri ve gayri sıhhi müessesler şeklinde tasnif edilerek bilgisayar ortamında envanterinin oluşturulduğu incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Yönetmeliğinde belirtilen iş ve işlemlerin takibi bakımından, ruhsat devir, yenileme ve iptal işlemlerinin de takip edilebileceği bölümler eklenerek, işyeri envanterinin daha işlevsel hale getirilmesi tavsiyeye değer görülmüştür.

139- İşyeri ruhsat dosyalarında, mevzuatı gereği işyeri açacaklardan istenmesi gerekli olan ustalık belgelerinin bulunduğu incelenmiş olup, 30.12.2014 tarih ve 102-18/14575 sıra nolu Tahir Tuhafiyeye işyeri ünvanlı ruhsat dosyası uygulamaya örnektir.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunun 30. maddesinin; "...belediyeler ve işyeri açma izni vermeye yetkili diğer kurum ve kuruluşlar işyeri açacaklardan, meslek odaları ise işyeri sahibi olarak üye kaydı yaptıracaklardan, ustalık belgesi istemek zorundadır." hükmü ile İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin EK:1 kısmında sayılan sıhhi müesseseler için sınıflarına ve özelliklerine göre aranacak şartlar uyarınca işlem yapılmaya devam edilmelidir.

140- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik kapsamında ruhsatlandırılan kahvehaneler, çay bahçesi, kır bahçesi ve benzeri umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin kitap ve gazete bulundurulması hususunda denetlendiğine dair herhangi bir tutanağın olmadığı incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 14 üncü maddesinde "sıhhi işyerlerinin ruhsatlandırılması sırasında bu yönetmelikte belirtilen genel şartların yanı sıra sınıflarına ve özelliklerine göre Ek:1'de belirtilen şartlar aranır" hükmü ile Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 16/04/2007 tarih ve 45544 sayılı genelgesi uyarınca kahvehaneler, çay bahçesi, kır bahçesi ve benzeri umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde gerekli denetimler yapılarak kitap ve gazete bulundurulması sağlanmalıdır.

141- Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerleri ruhsat dosyalarında mesul müdür sözleşmesinin bulunmadığı incelenmiş olup, 06.08.2019 tarihli ve 19-70/18-3977 sıra/sicil nolu ruhsat dosyası örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin "Mes'ul müdür" başlıklı 35 inci Umuma açık istirahat ve eğlence yerinin sahibinin tüzel kişi olması durumunda, işyerini idare etmek üzere bir mes'ul müdür görevlendirilir. Gerçek kişiler de işyerine mes'ul müdür görevlendirebilir. Görevlendirilen mes'ul müdür yetkili idareye bildirilir.

(Ek fıkra: 12/3/2012-2012/2958 K.) Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde, ruhsat başvurusu sırasında mes'ul müdürün adı, soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ve mes'ul müdür sözleşme tarihinin beyanı yeterlidir. Yetkili idareler tarafından yapılacak denetimlerde mes'ul müdür sözleşmesinin işyerinde bulunmaması veya bu sözleşmeyle ilgili hatalı beyanda bulunulduğunun tespit edilmesi hâlinde onbeş gün içinde bu eksikliğin giderilmesi istenir. Bu süre sonunda eksikliklerin giderilmemesi hâlinde bu işyerleri hakkında işyeri ruhsatının iptaline ilişkin hükümler uygulanır. Ruhsat başvurusunda mes'ul müdür sözleşmesiyle ilgili gerçeğe aykırı beyanda bulundukları tespit edilen işyeri sahipleri hakkında suç duyurusunda bulunulur." hükmü uyarınca işlem yapılması sağlanmalıdır.

142- Bazı sıhhi müessese güzellik salonu faaliyet konulu işyeri açma ve çalışma ruhsat dosyalarında, iş yerinde bulunan epilasyon ve depilasyon amaçlı cihazların teknik özelliklerinin yıllık olarak her yılın Aralık ayı sonu itibarıyla sorumlu müdür tarafından yetkili idareye bildirildiğine, İl Sağlık Müdürlüğü temsilcisiyle birlikte denetim yapıldığına dair herhangi bir evrakın bulunmadığı incelenmiştir.

26.11.2019 tarih/113/18-16374 nolu Liva Güzellik Salonuna ait ruhsat dosyası örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin "Sıhhi Müesseseler İçin Sınıflarına Ve Özelliklerine Göre Aranacak Nitelikler" başlıklı Ek-1 kısmının, J-Güzellik Salonları bölümünün, 11 inci maddesinin

"Güzellik salonlarına alınan epilasyon ve depilasyon amaçlı cihazlar ile bu cihazların taşıdığı teknik özellikler yıllık olarak her yılın Aralık ayı sonu itibarıyla; yeni cihaz alınması durumunda ise on işgünü içinde, sorumlu müdür tarafından yetkili idareye ve valilik aracılığıyla il sağlık müdürlüğüne bildirilir. Güzellik salonlarında yetkili idarelerce yapılacak denetimlerde il sağlık müdürlüğü temsilcisi de yer alır. Denetimlerde foto epilasyon cihazlarının nanometre aralığını tespit etmek için joulmetre ölçüm aleti veya benzeri aletler kullanılır." hükmü uyarınca işlem yapılması sağlanmalıdır.

143- İşyeri açma ve çalışma ruhsat dosyalarında, yaygın olarak belgelerin tasdiksiz yada noter onaysız fotokopilerinin bulunduğu incelenmiştir.

19-19/2-3534 sicil nolu G.S.M. Ruhsatı örnektir.

Fotokopi belgenin hukuki bir değeri olmadığı ve yanıltıcı nitelikte olabileceği bilinerek ve ruhsat işlemlerinin hak ve sorumluluk doğuran işlemler olduğu dikkate alınarak, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in EK-1 maddesinde yer alan "Sıhhi ve gayrisıhhi işyerleri ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılması sırasında başvuru sahibi tarafından mevzuat gereği istenen herhangi bir belgenin aslının getirilmesi hâlinde, bu belgenin sureti, aslına uygunluğu kontrol edildikten sonra yetkili idarece görevlendirilen personel tarafından isim ve unvan yazılarak tasdik edilir. Başvuru sahiplerinden ayrıca belgelerin asıllarını veya noter onaylı suretlerini yetkili idareye teslim etmeleri istenemez." hükmü uyarınca işlem yapılması sağlanmalıdır.

144- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları iş ve işlemlerinde 2019 ve 2020 yıllarında Belediye Başkanının, önceki yıllarda Belediye Başkan Yardımcısının yetkili olduğu incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesi (Değişik birinci fıkra: 19/3/2007 – 2007/11882 K.) “....İşyeri ruhsatları yetkili idarelerin en üst amiri veya görevlendireceği yetkili tarafından bu Yönetmelikte öngörülen sürede imzalanır; ruhsat için ayrıca, meclis veya encümen tarafından bir karar alınmaz....” hükmü gereğince işlem yapılmaya devam edilmelidir.

145- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına ait teftiş döneminde 1.Sınıf GSM Ruhsat 1 adet, 2. Sınıf GSM Ruhsat 15 adet, 3.Sınıf GSM Ruhsat 18 adet, Umuma Açık ve Eğlence Yerleri Ruhsat 20 adet, Sıhhi Müessese Ruhsat 30 adet olmak üzere 1. 2. 3. Sınıf Gayri Sıhhi Müessese, Sıhhi ile Umuma Açık ve Eğlence Yerleri Ruhsatlarının faal olan toplam 1151 adet ruhsatlardan örnekleme yapılarak ruhsat dosyaları incelenmiştir.

8.2- Zabıta Hizmetleri:

146- Çankırı Belediyesi Zabıta Müdürlüğünde; zabıta hizmetlerinin (1) Zabıta müdür vekili (Belediye Başkan Yardımcısı), (1) Zabıta Amir V. (Zabıta memuru), (3) Zabıta Komiser V. (Zabıta memuru), (16) zabıta memuru olmak üzere toplam (21) personel ile yürütüldüğü, bunun yanında (1) zabıta memurunun da İmar Müdürlüğünde görevli olduğu,

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik eki Ek-2’ sinde: Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro Standartları Cetvellerinde (B3) Grubu kategorisinde yer alan Çankırı Belediyesine (1) zabıta müdür , (4) zabıta amiri, (12) adet zabıta komiseri ve (72) adet zabıta memuru kadrosunun tahsis edildiği, çeşitli tarihlerde alınan Belediye Meclisi kararları ile bütün kadroların ihdas edildiği, tahsis edilen bu kadrolardan zabıta komiseri kadrolarına karşılık (1) zabıta amiri, (3) zabıta komiseri ve (17) zabıta memuru kadrosunun dolu olduğu, Zabıta Müdürlüğünde diğer kadroların boş olduğu, Zabıta Müdürlüğüne tahsis edilen kadroların %75’inin boş olduğu, İl’in nüfusu, ekonomik yapısı ve ticaret hacmi dikkate alındığında personel sayısının ihtiyacı karşılamaktan uzak olduğu, zabıta hizmetlerinin, halen görevde bulunan (1)’i farklı birimlerde görevli (21) zabıta memuru tarafından yerine getirilmesi mümkün görülmediğinden, mevzuata uygun olarak Zabıta Müdürlüğünün personel açısından açıktan/naklen atama yoluyla acilen takviye edilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

147- Zabıta Müdürlüğünün, Belediye Başkanlığı ana binasının ikinci katında (6) odada hizmet verdiği; Zabıta Müdürlüğü tarafından kullanılan büroların hizmetin gerekleri bakımından yeterli olduğu görülmüştür.

Zabıta Müdürlüğü bünyesinde (1) binek araç, (1) pickup, (2) kamyonet, (2) motosiklet olmak üzere (6) aracının bulunduğu, (1) aracın (10) yaşının üzerinde olduğu da dikkate alınarak ekip araç sayısının artırılması gerektiği değerlendirilmiştir.

148- Zabıta personelinin diğer birimlerde görevlendirilen (1) memurun olduğu, diğer birim personelinin Zabıta Müdürlüğünde çalışan personel bulunmadığı, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü bünyesinde zabıta görevi ifa etmek üzere bir zabıta memurunun görevlendirildiği incelenmiştir. Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 41 ve 42. maddelerine göre işlem yapılmaya devam edilmelidir.

149- Belediye başkan onayı ile (1) zabıta memurunun zabıta amiri, (3) memurunun da zabıta komiseri olarak görevlendirildiği ve rütbe işaretlerini kullandıkları anlaşılmıştır.

Belediye Zabıta Yönetmeliği’nin “zabıta tanıtım işaretleri ve apolet” başlıklı 34. maddesinde “c) Rütbeler: Zabıta amir ve memurları sınıf ve rütbelerine göre takacakları özel işaretlerle birbirinden ayrılırlar” hükmü yer almıştır. Zabıta memurlarının üst rütbe işaretlerini kullanmaları önlenmeli; zabıta teşkilatında rütbeli personel ihtiyacının, Yönetmeliğin görevde yükselme esaslarını düzenleyen 17-27. maddelerine göre karşılanmalıdır.

150- Zabıta Müdürlüğünün teşkilatlandırılmasına ilişkin herhangi bir düzenleyici işlem bulunmadığı beyan edilmiş; ancak personel arasında işyeri ruhsat ve denetim, ekibi, denetim ekibi, araçlı ekip, yaya ekibi, pazar düzenleme ekibi şeklinde iş bölüm yapıldığı anlaşılmıştır.

Belediye Zabıta Yönetmeliği'nin "Kuruluş" başlıklı 5. maddesinde yer alan "Belediye zabıta teşkilatı; 22/02/2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik hükümleri çerçevesinde belediye meclisi kararı ile oluşturulur. Teşkilat oluşturulurken kaynakların etkili ve verimli kullanılması, zabıta hizmetlerinin kalitesinin artırılması, ihtiyaç duyulan nitelik, unvan ve sayıda personel istihdamının sağlanması gözetilir. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, zabıta teşkilatı için ihtiyaç duyulacak norm kadroya uygun olarak birimler kurulabilir. Belediye zabıtası, hizmetin gereğine ve yoğunluğuna göre, imar, çevre, sağlık, trafik ve turizm gibi kısımlara ayrılabilir." hükmüne göre, belediye meclisinin kabul edeceği teşkilat yönetmeliğine dayalı olarak müdürlüğün teşkilatlandırılması sağlanmalıdır.

151- Teftişe tabi dönemde, encümen kararıyla ikramiye verilen zabıta personeli bulunmadığı incelenmiş olup, Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 39. maddesi gereğince, görevlerinde üstün başarı ve yararlılık gösteren zabıta personelinin, başarı ve yararlılığının derecesine göre ödüllendirilmesi tavsiyeye değer bulunmuştur.

152- Zabıta personelinin savunma amaçlı teçhizatının olmadığı ifade edilmiştir. Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 45. Maddesi, "Belediye zabıta personeline görevleri esnasında karşılaştıkları direniş ve fiili saldırı durumunda kullanılmak üzere göz yaşartıcı sprey, kask ve kalkan gibi savunma amaçlı teçhizat verilebilir." hükmüne uygun olarak ihtiyaç değerlendirmesi yapılarak gerekli görülen teçhizatın temin edilmesi ihmal edilmemelidir.

153- Zabıta personelinin kullandığı, parkalarda belediye tanıtım işaretinin bulunmadığı görülmüştür. Zabıta Yönetmeliği'nin zabıta tanıtım işaretleri ve apoletlerini belirleyen 34/ç bendi uyarınca zabıta personelinin parkalarında tanıtım işaretlerinin bulunması sağlanmalıdır.

154- Zabıta motorlu araçlarının, Zabıta Yönetmeliğinde belirtilen şekilde boyanmadığı işaretlemelerin ve kokardın bulunduğu, farklı renkli zabıta araçlarının bulunduğu görülmüştür.

Belediye Zabıta Yönetmeliği'nin 44. maddesinin "Belediye zabıtasının motorlu araçları" başlıklı 44. maddesinin "(1) Ülke genelinde belediye zabıtalılarının, kiralama yöntemi dahil kullanacağı motorlu araçların hakim rengi gök mavisi olup; araçların ön kaputunun üzerinde zabıta kokardı bulunur. Ayrıca araçların arka kısımlarında büyük harfler ile yazılmış "ZABITA" yazısı bulunur. (2) Aracın sağ çamurluğundan başlayarak aracın arkasını da dolaşacak şekilde sol çamurluğun bitiminde son bulan 20 santimetre genişliğinde beyaz renkli bir kemer ve bu kemerin sağ ve sol ortasına gelecek şekilde birer "ZABITA" yazısı ve kapı ortalarına gelecek şekilde zabıta kokardı bulunur. Bu yazıların altında küçük harflerle yazılmış elektronik posta ya da telefon-faks bilgilerini içeren ilgili belediyenin ismi yer alır..." hükmü doğrultusunda zabıta araçlarının hazırlanması sağlanmalıdır.

155- Zabıta personelinin, Zabıta Yönetmeliği'nde zabıta personelinin giyim eşyaları arasında sayılmadığı halde gömlek yerine tişört kullanıldığı ifade edilmiş ve görülmüştür.

Zabıta kıyafetlerinin, Belediye Zabıta Yönetmeliği'nin zabıta giyim eşyalarının renk, cins ve şekillerini belirleyen 33. maddesine uygun olması sağlanmalıdır.

Diğer yandan, iklimsel nedenler ve kullanım kolaylığı nedeniyle belediye zabıta teşkilatlarında kazak ve tişört kullanımının yaygın olduğu gerçeği göz önünde tutularak; Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 32. maddesinin "2) Zabıtanın kılık kıyafeti, iklim ve mevsim şartlarına ve yapılan görevin özelliklerine göre bu Yönetmelikte belirtilen rütbe işareti ve tanımlanan

şekiller haricinde şekil, renk ve işaret kullanılmamak ve herhangi bir kurumun kıyafetini çağrıştırmamak üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca farklılık yapılabilir.” hükmüne göre Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca düzenleyici işlem yapılması gerektiği değerlendirilmiştir.

156- Zabıta personeline yapılan giyecek yardımlarına ilişkin giyim eşyası teslim tutanaklarının personelin özlük dosyasında tutulmadığı incelenmiştir.

Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliği’nin 10. maddesinin “Kurum tarafından temin edilen giyim eşyaları bu amaçla tutulacak bir zimmet defterine kaydedildikten sonra örneği ekli ‘Giyim Eşyası Teslim Tutanağı’nda gösterilerek ilgililere zimmet karşılığı verilir. Teslim tutanağı, personelin özlük dosyasında saklanır...” hükmü ile Yönetmeliğin 12. maddesinde yer alan “a)...Sözleşmeli olarak çalışan personel bu Yönetmelik hükümlerinden yararlanamaz. b) Üst yönetim, bölge müdürü, il müdürü, şube müdürü ve müdür unvanlı diğer görevlilerle bunların yardımcılarını kariyerleri (teknik, sağlık vb.) dikkate alınmak suretiyle hiç bir şekilde giyecek yardımı yapılmaz.” hükmü gereğince işlem yapılması sağlanmalıdır.

157- Teftiş döneminde, zabıta personelinin hizmetiçi eğitim programına tabi tutulmadığı, ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 28. maddesinde yer alan “İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü ve belediye idareleri tek başlarına, birkaçı bir araya gelerek veya birlikler vasıtasıyla zabıta amir ve memurlarının genel kültürlerini, meslek bilgilerini ve verimliliklerini arttırmak, hizmete yatkınlıklarını sağlamak, geliştirmek, gelişen şartların gerekli kıldığı alanlardaki görgülerini arttırmak ve daha üst kadrolara hazırlamak amacıyla eğitim programları düzenlerler. Ayrıca zabıta teşkilatlarının personelinin temel ve teknik eğitimleri, gerektiğinde eğitim merkezi bulunan kamu kurum ve kuruluşları, üniversitelerin ilgili bölümleri veya ilgili sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapılarak gerçekleştirilir.” hükmü gereğince hizmet içi eğitim çalışmaları sağlanmalı; ayrıca kamu kurumları, belediyeler ve ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla eğitim ve bilgi paylaşımı alanlarında işbirliğinin geliştirilmesi sağlanmalıdır.

158- Zabıta personelinin sportif çalışmaları konusunda programlı bir çalışma yapılmadığı anlaşılmıştır.

Belediye Zabıta Yönetmeliğinin “Spor” başlıklı 29. maddesindeki, “Zabıta personelinin fiziki nitelikleri, hazırlanan spor programları ile desteklenir. Personele; kültür-fizik çalışmaları, atletizm, aletli sporlar, mukavemet ve denge sporları ile uygun görülecek diğer mesleki spor faaliyetleri yaptırılarak iş verimlilikleri artırılır. Zabıta personelinin belirtilen sportif çalışmaları ve mesleki sporları yapabilmesi için gerekli alan düzenlemesi ile araç gereç ve özel spor kıyafetleri belediye tarafından temin edilir. Ayrıca bu konuda belediyenin spor ve sosyal tesislerinden yararlanır. Zabıta teşkilatına yurt içi ve yurt dışında düzenlenen spor etkinliklerine ve zabıta spor müsabakalarına katılma imkânı sağlanır.” hükmü doğrultusunda sportif faaliyetlerin planlanması ve uygulanması sağlanmalıdır.

159- Teftiş döneminde, zabıta teşkilatı personelinin çalışmalarının, belediye başkanı tarafından denetlendiği beyan edilmekle birlikte dosyasında mevcut denetim raporlarının bulunmadığı anlaşılmış; Vali tarafından 28.01.2014 tarihinde Zabıta Müdürlüğü’nün denetlendiği, teftiş defterinden anlaşılmıştır.

Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 30. maddesinin, “Belediye zabıta teşkilatı personelinin çalışmaları; a) Bakanlık denetim elemanları, b) Valiler, kaymakamlar ve belediye başkanları ile bunların görevlendireceği diğer personel, tarafından denetlenir.” hükmü gereğince zabıta teşkilatı düzenli olarak denetlenmelidir.

160- Zabıta Müdürlüğünce gönüllü zabıta teşküllerinin oluşturulmadığı ifade edilmiştir.

Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 49 uncu maddesinde, zabıta teşkilatı kurulmamış olan belediyelerde veya zabıta teşkilatı kurulmuş olmakla beraber zabıta hizmetlerinin desteklenmesine ihtiyaç duyulan yerlerde İl Özel İdaresi ve Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım Yönetmeliği hükümlerine göre gönüllü zabıta teşkilleri kurulması belediyelerce teşvik edileceği hüküm altına alınmış olup, zabıta teşkilatının personel ihtiyacının olduğu da göz önüne alınarak gönüllü zabıta teşkillerinin kurulması tavsiyeye değer görülmüştür.

161- Zabıta Müdürlüğü'nce yapılan denetim faaliyetlerine ilişkin bilgiler aşağıdadır.

Denetim ve Cezalar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Toplam
Denetlenen İşyeri Sayısı	112	74	96	83	95	198	105	108	2324	3194
İhtar Edilen İşyeri Sayısı	1					9	2	3	6	21
İdari Yap. Tutanakları				4		21	18	26	20	89
Kapatma Kararlı İşyeri						2	2	4	1	9

İşyeri denetimlerinin Covid 19 salgını nedeniyle yapılan çalışmalar neticesinde 2020 yılında belirgin bir şekilde arttığı görülmüş olup, denetim ve kontrol hizmetlerinin, eğitici, kural ihlallerini caydırıcı ve verimli olacak şekilde artırılması sağlanmalıdır.

162- Teftiş döneminde Çankırı Zabıta Müdürlüğünde oluşturulan Tüketici Hakları Koruma Amirliğinde görevli (1) komiser, (2) zabıta memuru ile Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun gereği fiyat etiket denetimlerinin yapıldığı, (11) işyeri hakkında tutanak düzenlenerek Çankırı Valiliğine gönderildiği, eksik gramajdan işlem yapılan işyerinin olmadığı incelenmiştir.

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 54. maddesi ile Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 10. maddesinin a/12 fıkrası hükmü gereğince Fiyat Etiket Yönetmeliği'nde belirtilen esaslar çerçevesinde denetimlerin sürdürülmesi ve 6502 sayılı Kanun'un 77 ve 78. maddeleri hükmü uyarınca işlem yapılması sağlanmalı; etiket denetimlerinin aynı zamanda Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 10. maddesinin a/12 maddesinde zabıta teşkilatına verilen bir görev olduğu bilinciyle hareket edilmelidir.

163- Teftiş döneminde, Zabıta Müdürlüğünce ruhsatsız faaliyet gösterdiği tespit edilen (141) işyeri hakkında denetim tutanağı düzenlendiği, düzenlenen tutanaklarla ilgili hiçbir işlem yapılmadığı anlaşılmıştır. Kolluk'tan gelen tespit tutanakları doğrultusunda, ruhsatsız faaliyet gösterdiği tespit edilen (2) işyerinin (2)'sinde mühürlenerek kapatıldığı, incelenmiştir.

Ruhsatsız olduğu tespit edilen işyerleri hakkında; İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6ncı maddesinde yer alan "yetkili idareden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz... İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır... ruhsat için ayrıca, meclis veya encümen tarafından bir karar alınmaz..." hükmü ile Yönetmeliğin 32 nci maddesinin "Kollukça, izin almadan açıldığı tespit edilen umuma açık istirahat ve eğlence yerleri düzenlenecek bir tutanakla kapatılmak üzere yetkili idareye bildirilir. Yetkili idare yapılan bildirim üzerine izin almadan açılan yeri kapatarak en geç üç gün içinde kolluğa bilgi verir." hükmü ve Belediye Zabıta Yönetmeliği'nin 10/20 maddesi gereğince işlem yapılması sağlanmalıdır.

164- Teftiş döneminde, 2559 sayılı Kanunun 8. maddesine göre faaliyetten men kararı verilen (2) adet umuma açık işyerinin bulunduğu beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunun 8. maddesi ile İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 39. maddesi gereğince faaliyetten men kararının en geç üç işgünü içinde işyeri mühürlenmek suretiyle uygulanarak buna ilişkin tutanağın bir suretini Valiliğe gönderilmesine devam edilmelidir.

165- Teftiş döneminde, 2559 sayılı Kanunun 6. maddesi kapsamında kolluk kuvvetlerince umuma açık işyerleri hakkında düzenlenen (19) tespit tutanağının Çankırı Belediyesine gönderildiği, belediye encümenince tamamına umuma açık işyeri hakkında idari para cezası verildiği, ceza verildiğine ilişkin encümen kararının İl Emniyet Müdürlüğüne bildirildiği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanununun 6. maddesinin “Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinden;

a) Faaliyetten geçici olarak men edildiği halde süresinden önce açılan,

b) Açık ve kapalı bulunacağı saatlere uymayan,

c) Bu Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen yasaklara uymadığı tespit edilen,

d) Mevzuat hükümlerine aykırı olarak işletilen,

İş yerlerinin işletmecilerine beşyüzmilyon Türk Lirası ile bir milyar Türk Lirası arasında idarî para cezası verilir. Bu maddede öngörülen idarî para cezaları, belediye sınırları içinde belediye encümeni, belediye sınırları dışında il daimi encümeni tarafından verilir...” hükmü yer almıştır.

2559 sayılı Kanun’un 6. maddesi uyarınca uygulanacak idari para cezası işlemlerinde, cezanın uygulanıp uygulanmaması hususunda belediye encümeninin takdir yetkisinin bulunmadığı, yalnızca cezanın alt ve üst sınırları arasında ceza tutarının belirlenmesinde takdir yetkisi kullanılabileceği bilinmeli, ayrıca idari para cezası uygulamalarında, kişi veya kuruluşlar arasında ayırım yapılmaksızın nesnel ve yansız işlem yapılmasına devam edilmelidir.

166- Zabıta Müdürlüğü’nce 5326 sayılı Kabahatler Kanunu kapsamında yapılan uygulamalar tabloda gösterilmiştir.

Md.No.	KABAHAT TÜRÜ	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
32	Emre Aykırı Davranış				6			1		
33	Dilencilik	3								
34	Kumar Oynama									
35	Sarhosluk									
36	Gürültü									
37	Rahatsız Etme							1	1	
38	İsgal									
40	Kimlik Bildirmeme									
41	Cevrevi Kirlenme									
42	Afis Asma									
43	Silah Tasıma									
TOPLAM		3			6			2	1	

Teftiş döneminde, Kabahatler Kanunu kapsamında (12) adet idari para cezası uygulandığı beyan edilmiş olup, Belediye Kanunu’nun 51. maddesinde belirtildiği üzere belediye zabıtasının, beldede esenlik, huzur, sağlık ve düzenin sağlanmasıyla görevli olduğu göz önünde tutularak, mevzuatta öngörülen idari yaptırımların kararlılıkla uygulanması sağlanmalıdır.

167- Emre Aykırı Davranış nedeniyle Kabahatler Kanununun 32 nci maddesine göre verilen idari yaptırım kararının zabıta memurlarınca imzalandığı incelenmiştir.

2019/3 sayılı idari yaptırım karar tutanağı örnektir.

Kabahatler Kanununun 32 nci maddesinin “... Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir.” hükmüne göre işlem yapılması sağlanmalıdır.

168- İdari yaptırım karar defterinin tutulmadığı incelenmiştir.

Uygulanan idari yaptırımların oluşturulacak bir İdari Yaptırım Karar Defteri eliyle takip edilmesi sağlanmalıdır.

IX- İHALE İŞ VE İŞLEMLERİ:**9.1- 4734 sayılı Kanunun 19, 20 ve 21 inci Maddelerine Göre Yapılan İhaleler:**

169- Teftişe tabi dönemde Çankırı Belediyesince yapılan ihaleler icmal cetveli tablosu;

Kanun Maddesi	Yıl	Adet	Tutar(TL)
4734/19 uncu Maddesi	2012	5	4.446.109,86
	2013	40	30.826.571,44
	2014	30	15.215.131,77
	2015	44	18.872.637,16
	2016	36	43.062.091,23
	2017	31	24.834.260,32
	2018	29	33.841.706,50
	2019	11	4.147.706,83
	2020	17	13.875.788,68
4734/21-b Maddesi	2012	1	189.392,00
	2013	---	---
	2014	1	640.000,00
	2015	---	---
	2016	---	---
	2017	---	---
	2018	---	---
	2019	---	---
	2020	---	---
4734/21-f Maddesi	2012	2	259.653,48
	2013	15	1.627.913,20
	2014	28	3.029.839,52
	2015	36	3.460.921,61
	2016	40	4.434.772,83
	2017	45	5.373.558,25
	2018	28	4.017.531,57
	2019	12	1.806.202,10
	2020	5	773.450,00
4734/3-i Maddesi	2012	---	---
	2013	---	---
	2014	---	---
	2015	---	---
	2016	2	1.732.474,17
	2017	5	6.785.320,32
	2018	2	5.799.981,60
	2019	---	---
	2020	---	---

Tablodan da görüleceği üzere teftişe tabi dönem içerisinde 4734 sayılı Kanunun 19 uncu maddenin (243), 4734 sayılı Kanunun 21-b maddesinin (2), 4734 sayılı Kanunun 21/f maddesinin (211) kez kullanıldığı incelenmiştir.

2012 Yılında başlamak üzere 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu maddesi gereğince (5) işin ihale edildiği, 21/b maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin (1) kez kullanıldığı, 21/f maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin (2) kez kullanıldığı,

2013 Yılında 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu maddesi gereğince (40) işin ihale edildiği, 21/b maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin kullanılmadığı, 21/f maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin (15) kez kullanıldığı,

2014 Yılında 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu maddesi gereğince (30) işin ihale edildiği, 21/b maddesi uyarınca pazarlık usulü (1) kez kullanıldığı, 21/f maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin (28) kez kullanıldığı,

2015 Yılında 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu maddesi gereğince (44) işin ihale edildiği, 21/b maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin kullanılmadığı, 21/f maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin (36) kez kullanıldığı,

2016 Yılında 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu maddesi gereğince (36) işin ihale edildiği, 21/b maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin kullanılmadığı, 21/f maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin (40) kez kullanıldığı, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3-i maddesi gereğince (2) kez kullanıldığı,

2017 Yılında 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu maddesi gereğince (31) işin ihale edildiği, 21/b maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin kullanılmadığı, 21/f maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin (45) kez kullanıldığı 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3-i maddesi gereğince (5) kez kullanıldığı,

2018 Yılında 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu maddesi gereğince (29) işin ihale edildiği, 21/b maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin kullanılmadığı, 21/f maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin (28) kez kullanıldığı,

2019 Yılında 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu maddesi gereğince (11) ihale edildiği, 21/b maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin kullanılmadığı, 21/f maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin (12) kez kullanıldığı 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3/i maddesinin (2) kez kullanıldığı,

2020 Yılında 25.11.2020 tarihine kadar 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu maddesi gereğince (17) işin ihale edildiği, 21/b maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin kullanılmadığı, 21/f maddesi uyarınca pazarlık usulü yönteminin (5) kez kullanıldığı,

İncelenmiştir.

170- Doğrudan temin ve pazarlık usulü ile yapılan alımlara ilişkin tablo aşağıdadır.

Yılı	Program Adı	Bütçe ile Konulan (TL)	21-F, 22-D Limiti (%10) TL	Harcama Miktarı (TL)	Toplam Harcama
2012	Mal Alımı	28.977.421,61	2.897.742,16	6.853.162,08	7.010.919,22
	Hizmet Alımı			157.757,14	
	Yapım İşi	12.891.431,15	1.289.143,12	-	-
	Mal, Hizmet ve Yapım Topl.	41.868.852,76	4.186.885,28	7.010.919,22	7.010.919,22
2013	Mal Alımı	40.328.454,36	4.032.845,44	13.014.696,89	13.514.678,51
	Hizmet Alımı			499.981,62	
	Yapım İşi	11.358.062,53	1.135.806,25	43.511,00	43.511,00
	Mal, Hizmet ve Yapım Topl.	51.686.516,89	5.168.651,69	13.558.189,51	13.558.189,51
2014	Mal Alımı	43.126.296,39	4.312.629,63	13.315.203,33	14.020.304,30
	Hizmet Alımı			705.100,97	
	Yapım İşi	5.340.456,59	534.045,65	68.383,19	68.383,19
	Mal, Hizmet ve Yapım Topl.	48.466.752,98	4.846.675,28	14.088.687,49	14.088.687,49
2015	Mal Alımı	45.651.410,60	4.565.141,06	16.450.765,59	17.148.628,60
	Hizmet Alımı			697.863,01	
	Yapım İşi	1.749.192,50	174.919,25	115.381,93	115.381,93

Mal, Hizmet ve Yapım Topl.	47.400.603,10	4.740.060,31	17.264.010,53	17.264.010,53
2016 Mal Alımı	50.348.916,89	5.034.891,68	20.396.453,49	23.045.346,04
Hizmet Alımı			2.648.892,55	
Yapım İşi	1.359.938,68	135.993,86	204.097,26	204.097,26
Mal, Hizmet ve Yapım Topl.	51.708.855,57	5.170.885,54	23.249.443,30	23.249.443,30
2017 Mal Alımı	66.017.886,75	6.601.788,67	22.790.776,06	30.520.457,36
Hizmet Alımı			7.729.681,30	
Yapım İşi	2.543.941,62	254.394,16	836.147,98	836.147,98
Mal, Hizmet ve Yapım Topl.	68.561.828,37	6.856.182,83	31.356.605,34	31.356.605,34
2018 Mal Alımı	76.978.379,18	7.697.837,91	26.151.493,81	34.781.114,30
Hizmet Alımı			8.629.620,49	
Yapım İşi	4.585.327,86	458.532,78	686.777,08	686.777,08
Mal, Hizmet ve Yapım Topl.	81.563.707,04	8.156.370,69	35.467.891,38	35.467.891,38
2019 Mal Alımı	84.306.865,06	8.430.686,50	8.954.464,61	12.281.613,62
Hizmet Alımı			3.327.149,01	
Yapım İşi	1.170.616,85	117.061,68	89.334,90	89.334,90
Mal, Hizmet ve Yapım Topl.	85.477.481,91	8.547.748,18	12.370.948,52	12.370.948,52

Doğrudan temin ve pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde bütçe oranının %10 aşıldığı ve gerekli izinlerin alınmadığı anlaşılmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 62 maddesinin (1) bendinin “Bu Kanunun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz.” hükmüne göre işlem yapılması sağlanmalı, mali ve hukuki sorumluluğun doğabileceği unutulmamalıdır.

171- 4734 sayı Kamu İhale Kanunun 19 uncu ve 21 inci Maddelerine göre alımı yapılan mal, hizmet ve yapım işi ihalelerine ait İhale Onay Belgelerinde Yaklaşık Maliyet ve Kullanılabilir Ödenek bölümlerinin boş bırakıldığı incelenmiş olup, 2012-189336 ve 2013-149181 İhale kayıt numaralı ihalelere ait İhale Onay Belgeleri örnektir.

İhale Uygulama Yönetmeliklerinin standart formları KİK 001.1/Y-M-H “İhale Onay Belgesi” (2) numaralı dip notunda Yaklaşık Maliyet ve Kullanılabilir Ödenek bölümlerinin doldurulması gerektiği belirtildiğinden bu bölümlerin boş bırakılmaması sağlanmalıdır.

172- İdareye yapılan şikayet başvurusunun İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Tebliğ’de yer alan örnek dilekçeye uygun olmamasına rağmen işleme konulduğu incelenmiştir. Açık İhale usulü ile yapılan 2013/38031 İhale kayıt numaralı Akaryakıt Alım ihalesinde istekli Sevindim Tarım Makinaları San. ve Tic. A.Ş.’nin İhale Komisyon Kararına istinaden idareye şikayet dilekçesi örnektir.

İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılması sağlanmalıdır.

173- 4734 sayı Kamu İhale Kanununun 19 uncu ve 21 inci maddelerine göre yapılan ihale dosyalarında teklifleri imzalamakla yetkili kişilerin yasaklılık teyitlerinin alınmadığı incelenmiş olup, 2019/629209 nolu akaryakıt alım işi ve 2020/524565 nolu alım işi örnektir.

Kamu İhale Genel Tebliğinin 30.5.2 II- “Yasaklılık teyidi yapılırken aday ve istekliler ile bunların şahıs şirketi olmaları halinde tüm ortakları, sermaye şirketi olmaları halinde sermayesinin yarısından fazlasına sahip ortakları ve hisseleri toplamı şirket sermayesinin yarısından fazlasını teşkil eden ortakları ile başvuru veya teklifi ya da sözleşmeyi imzalayan, başka bir ifade ile ihaleye katılan vekil ve temsilcilerinin de ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı sorgulanacak ve Kurumdan teyit ettirilecektir.” denilmektedir.

174- Yapılan bazı ihalelerde idare tarafından alınan kesin teminat mektuplarının sürelerinin işin bitim tarihi hesaplanmadan alındığı incelenmiştir.

2013/57129 ihale kayıt numaralı ihaleye ait kesin teminat mektubu örnektir.

4734 sayılı Kanunun 35 Maddesinin “Kesin teminat mektuplarının süresi ihale konusu işin bitiş tarihi dikkate alınmak suretiyle idare tarafından belirlenir.” denilmektedir. Ayrıca Yapım İşleri Genel Şartnamesinin Teminat süresi başlıklı 42. Maddesi, “(1) Geçici kabul ile kesin kabul tarihi arasında geçecek süre teminat süresidir. Yapım işlerinde teminat süresi, sözleşmesinde aksine bir hüküm yoksa on iki aydan az olamaz...” hükümlerine göre hesaplanan sürele uygun kesin teminat mektuplarının alınması sağlanmalıdır.

175- 4734 sayılı Kanuna göre yapılan bazı ihalelerde idare tarafından alınması gereken sgk borcu, vergi borcu ve ihale durum belgelerinin ihale tarihi itibari ile olmadığı incelenmiştir.

2014/20119 ihale kayıt numaralı alımı işinde ve 2017/423795 ihale kayıt numaralı alım işinde isteklinin sunmuş olduğu Sgk ve Vergi borcu ile İhale Durum Belgesi örnektir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 10/4. Fıkrasının “Aşağıda belirtilen durumlardaki istekliler ihale dışı bırakılır: “(...) c) Türkiye’nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olan. d) Türkiye’nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş vergi borcu olan. (...) g) İhale tarihi itibariyle, mevzuatı gereği kayıtlı olduğu oda tarafından mesleki faaliyetten men edilmiş olan.” hükmüne göre işlem yapılması sağlanmalıdır.

176- Bazı ihalelerde aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmayan araç lastiği, demir ve boya ihalesinin kısmi teklif alınarak birlikte ihale edildiği incelenmiş olup, 2020/27403 ihale kayıt numaralı alım ihalesi örnektir.

Kamu İhale Genel Tebliği 16.4.6. bendinin “Kısmi teklif alma yoluyla bir arada ihale edilmesi öngörülen işlerin benzer nitelikli olması ve bu çerçevede ilan ve idari şartnamede bütün kısımlar için geçerli olacak şekilde ortak bir benzer iş tanımı yapılması gerekmektedir. Dolayısıyla bu konuda karar verirken Yönetmeliğin benzer iş tanımı çerçevesinde hareket edilmesi ve zorunlu haller hariç nitelik bakımından birbirinden farklı olan işlerin aynı ihalede toplanmamasına dikkat edilmesi gerekmektedir.” hükmüne uygun işlem yapılmalıdır.

177- Kesinleşen ihale kararının sadece ihale üzerinde bırakılana gönderildiği incelenmiş olup, 2013/20170 ihale kayıt numaralı İtfaiye Destek Hizmet Alımı ihalesinde kesinleşen ihale kararının sadece üzerinde ihale kalan istekliye tebligat yapılması örnektir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 41. Maddesi. “İhale sonucu, ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen en geç üç gün içinde, ihale üzerinde bırakılan dahil olmak üzere, ihaleye teklif veren bütün isteklilere bildirilir...” denilmektedir.

178- Açık ihale usulü ile yapılan bazı yapım işlerinde sözleşmeye aykırı olarak işin ve işyerinin sigortalanmadığı incelenmiş olup, 2015/135804 ihale kayıt numaralı Yapraklı İkizören Köyüne Park Yapımı işine ait ihale dosyası örnektir.

4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşme Kanununun 9. maddesinin “Yapım işlerinde yüklenici; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı, geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorundadır.” hükmüne uygun hareket edilmesi sağlanmalıdır.

179- İhalelerin genel olarak Kamu İhale Kanununun istisnai şartlarda kullanılmasına hükmettiği Pazarlık usulü ile yapıldığı, hizmet ve mal alımlarında (3) firmanın teklif vermeye davet edildiği görülmekle birlikte ihalelere genel olarak tek isteklinin teklif verdiği incelenmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunun Pazarlık usulü başlıklı 21 inci maddesinin “a) Açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihale sonucunda teklif çıkmaması.

b) Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya (Ek ibare: 16/05/2018-7144/11 md.) yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.

c) Savunma ve güvenlikle ilgili özel durumların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.

d) İhalenin, araştırma ve geliştirme sürecine ihtiyaç gösteren ve seri üretime konu olmayan nitelikte olması.

e) İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özgün nitelikte ve kar-maşıklık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenememesi.

f) (Ek: 30/7/2003-4964/14 md.) İdarelerin yaklaşık maliyeti ellimilyar Türk Lirasına kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımları.

(b), (c) ve (f) bentlerinde belirtilen hallerde ilan yapılması zorunlu değildir. İlan yapılmayan hallerde en az üç istekli davet edilerek, yeterlik belgelerini ve fiyat tekliflerini birlikte vermeleri istenir.

(a), (d) ve (e) bentlerine göre yapılacak ihalelerde, ihale dokümanında belirtilen değerlendirme kriterlerine göre yeterliği tespit edilen istekliler, öncelikle ihale konusu işin teknik detayları ve gerçekleştirme yöntemleri gibi hususlarda fiyatı içermeyen ilk tekliflerini sunar. İdarenin ihtiyaçlarını en uygun şekilde karşılayacak yöntem ve çözümler üzerinde ihale komisyonu her bir istekli ile görüşür. Teknik görüşmeler sonucunda şartların netleşmesi üzerine bu şartları karşılayabilecek isteklilerden, gözden geçirilerek şartları netleştirilmiş teknik şartnameye dayalı olarak fiyat tekliflerini de içerecek şekilde tekliflerini vermeleri istenir.

Bu madde kapsamında yapılacak ihalelerde, ilk fiyat tekliflerini aşmamak üzere isteklilerden ihale kararına esas olacak son yazılı fiyat teklifleri alınarak ihale sonuçlandırılır.

(b), (c) ve (f) bendi kapsamında yapılan mal alımlarında, malın sözleşme yapma süresi içinde teslim edilmesi ve bunun idarece uygun bulunması halinde, sözleşme yapılması ve kesin teminat alınması zorunlu değildir.” hükmüne ve mezkur Kanununun 5. maddesinde belirlen saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik, gizlilik, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması gibi temel ilkelere aykırı olarak işlem yapılmamalı, bu durumların varlığı halinde ve ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması durumunda bu yola başvurulmalı, aksi takdirde hukuki cezai sorumluluğun doğacağı unutulmamalıdır.

9.2- 4734 sayılı Kanunun 22 nci Maddelerine Göre Yapılan İhaleler:

4734 sayı Kamu İhale Kanunun 22 (d) Maddesine göre alımı yapılan mal, hizmet ve yapım işlerine ait doğrudan temin alımlarının incelenmesi neticesinde;

180- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 (d) maddesine göre yapılan mal, hizmet ve yapım işlerine ait doğrudan temin alımlarının incelenmesi neticesinde yaklaşık maliyetin belirlenerek onay belgesine yazılmadığı, bazı onay belgelerinde ihale yetkilisinin imzasının bulunmadığı ve tarih kısmının boş bırakıldığı uygulamanın genel olduğu görülmüştür.

02/11/2012 tarihli ihale onay belgesinde harcama yetkilisinin imzasının olmaması örnektir.

Kamu İhale Kanununun 9 uncu maddesinin “*Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir.*” hükmüne göre yaklaşık maliyet belirlenmeli,

Kamu İhale Genel Tebliğinin 22.1.1.4. maddesinin “*Diğer taraftan 22 nci maddeye göre ihtiyaçların karşılanmasında onay belgesi düzenlenmesi, onayı takiben ihale yetkilisince görevlendirilen kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılması ve buna ilişkin belgelerin dayanakları ile birlikte onay belgesine eklenmesi zorunludur. İdarelerce gerekli görülmesi halinde, fiyat araştırmaları, ilgili İhale Uygulama Yönetmeliklerinde yaklaşık maliyetin belirlenmesine ilişkin esas ve usuller çerçevesinde yapılabilir. Ancak doğrudan temin kapsamında yapılan alımlarda fiyat farkı hesaplanmasının öngörülmesi halinde, piyasa araştırması yapılması aşamasında bu hususun belirtilerek fiyat tekliflerinin alınması gerekmektedir.*” hükmüne uygun olarak işlem yapılarak düzenlenen onay belgelerinde ihale yetkilisinin imzası, yaklaşık maliyet ve tarihin boş bırakılmaması sağlanmalıdır.

181- Doğrudan temin yöntemine göre yapılan bazı ihalelerde parasal limitlere uyulmadığı incelenmiş olup, Su ve Kanalizasyon Müdürlüğüne ait 05.03.2020 tarih ve 2 nolu, Park ve Bahçeler Müdürlüğüne ait 16.11.2012 tarihli ihaleler örnektir.

Kamu İhale Genel Tebliğinin 22.5.1.1. maddesinin “*Bu bentte belirlenen parasal limitlere bağlı olarak yapılacak ihtiyaç teminlerinde, piyasada yapılan fiyat araştırması sonucunda öngörülen parasal limitin aşılabacağına tespit edilmesi halinde, ihtiyacın Kanunun ilgili hükümlerine göre ihale yoluyla temin edilmesi gerekmektedir.*” hükmüne uygun hareket edilmesi sağlanmalıdır.

182- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 (d) maddesine göre yapılan mal, hizmet ve yapım işlerine ait doğrudan temin alımlarında bazı işlerin öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde bölünerek alındığı incelenmiştir.

Basılı yayın, elektrik malzemeleri ve süs bitkileri alımlarında uygulama geneldir.

Kamu İhale Genel Tebliğinin 22.5.1.2. maddesi “*(...) Ayrıca, 4734 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi gereklidir.*” hükmüne göre işlem yapılması sağlanmalıdır.

X- İTFAİYE MÜDÜRLÜĞÜ İŞ VE İŞLEMLERİ:

183- İtfaiye Müdürlüğünün Fatih Mahallesinde 2003 yılında itibaren faaliyet gösterdiği; itfaiye hizmet binasının hizmet gerekleri açısından yetersiz olduğu, 2003 yılından önce binanın Türkiye Ziraai Donatım Kurumu tarafından kullanıldığı ve yapım yılının bilinmediği; 2021 yılında yeni İtfaiye binasına taşınacağı beyan edilmiş ve anlaşılmıştır.

İtfaiye teşkilatının yeni yerine en kısa zamanda taşınmasının ve yangına etkin müdahalede faydalı olacağı değerlendirilen itfaiye müfrezesinin kurulması sağlanmalıdır.

184- İtfaiye Müdürlüğü norm kadrosunda (1) müdür, (1) itfaiye amiri, (6) itfaiye çavuşu, (54) itfaiye eri olmak üzere toplam (62) itfaiye personeli olmasına karşın; görev ve hizmetlerin (1) itfaiye müdür vekili, (1) itfaiye amir vekili, (4) itfaiye çavuş vekili, (3) itfaiye eri ile birlikte (5) memur, (4) belediye işçisi, (37) şirket işçisi tarafından yürütüldüğü incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 15. ve devamı maddelerinde itfaiye yangın personelinin atanma şartları belirtilmiştir. İtfaiye hizmetlerinin profesyonelce yürütülmesi zorunlu, bilgi ve tecrübe gerektiren ve memurlar eliyle görülmesi gereken riskli bir kamu hizmeti olduğu dikkate alınarak, itfaiye teşkilatının anılan hükümlere uygun olarak örgütlenmesi ve kurumsallaştırılması, norm kadroya uygun olarak Müdürlüğün ihtiyaç duyduğu gerekli ve yeterli nitelikte personelin temini sağlanmalı; Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 19-29. maddelerinde belirlenen görevde yükselme esaslarına göre rütbeli personel eksikliği giderilmelidir.

185- Belediyenin başka birimlerinde görevlendirilen itfaiye yangın personeli bulunmadığı beyan incelenmiştir.

Bundan böyle de; Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin "İmar Belediye itfaiye yangın personeli" başlıklı 9. maddesinin "*Belediye itfaiye teşkilatında çalışan itfaiye, itfaiye çavuşu, itfaiye amiri, itfaiye şube müdürü, itfaiye müdürü ve itfaiye daire başkanı yangın personelidir. Bu personel, bizzat yangın yerinde bulunmak ve yangına müdahale etmekle sorumlu ve görevlidir.*" hükmü uyarınca ve personel eksikliği nedeniyle itfaiyede çalıştırılan işçi sayısı da dikkate alınarak yangın personelinin kendi asli görevlerinde çalıştırılması sürdürülmelidir.

186- İtfaiye personelinin, İtfaiye İç Hizmet Yönergesine istinaden, 24 saat çalışma ve 48 saat istirahat esasına göre çalıştırıldığı, personelin 24 saat görev yapması nedeniyle personele üç öğün yemek verildiği incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 7. ve 37. maddelerine göre işlem yapılmaya devam edilmelidir.

187- İtfaiye personeline yönelik spor programlarının hazırlandığı, İtfaiye Müdürlüğü yerleşkesinde bulunan voleybol sahası ve kondisyon salonu kullanılarak personele her gün spor çalışması yaptırıldığı ve gerekli spor araç gereçler ile personelin spor kıyafetlerinin temin edildiği incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 33. maddesine uyarınca itfaiye personeline yönelik sportif eğitim çalışmaları sürdürülmelidir.

188- İtfaiye teşkilatında çalışan yangın personelinin sağlık taramasından geçirildiği incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 40. maddesi gereğince, yangın personelinin yılda bir kez sağlık taramasından geçirilmesi ihmal edilmemelidir.

189- Teftişe tabi dönem içerisinde, görevinde üstün başarı ve yararlılık gösteren itfaiye personeline ödüllendirme yapılmadığı incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 39. maddesi uyarınca görevlerinde üstün başarı ve yararlılık gösteren itfaiye personelinin ödüllendirilmesi uygulamasına devam edilmelidir.

190- Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 42/ç maddesinde öngörülen araç sayıları ile mevcut araç durumu aşağıda gösterilmiştir.

İTFAİYE ARAÇLARI	42/ç	MEVCUT
Acil Kurtarma Aracı	1	1
Çok Maksatlı Araç	-	
Ambulans	1	-
Söndürme Aracı	4	5
Merdivenli	1	3
Çift Kabin Pikap	1	2
Hizmet Aracı	1	-

Toplam Araç Sayısı		
10 Yaş Üstü Araç Sayısı		3
20 Yaş Üstü Araç Sayısı		2

Belediye İtfaiye Yönetmeliğinin “Araç” başlıklı 42/ç maddesine göre, Çankırı Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü bünyesinde bulunması gereken araç sayıları ile itfaiye teşkilatının mevcut araçları karşılaştırıldığında; ambulansın olmadığı anlaşılmakla birlikte merdivenli araç sayısının fazla olduğu, itfaiye araçlarının faal, bakımlı durumda ve yaş ortalamasının (8,8) yıl olduğu anlaşılmış; 112 uygulaması nedeniyle ambulans aracına ihtiyaç duyulmadığı anlaşılmıştır.

İtfaiye Müdürlüğü kuvvesinde bulunan yirmi yaş üstü (2) itfaiye aracının bir program dâhilinde yenilenmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

191- 1/25.000’lik şehir haritası üzerine işlenmiş yangına ulaşım genel planının bulunduğu, (56) su kaynağına ulaşım genel planının yapıldığı incelenmemiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliğinin “İtfaiye birim amirinin görevleri” başlıklı 10/e maddesinin “Yangına ve su kaynaklarına ulaşım genel planı yapmak ve 1/25.000’lik şehir haritası üzerine işlemek” hükmü gereğince su kaynaklarına ulaşım planının güncel olarak tutulması sağlanmalıdır.

192- Yangın söndürme çalışmalarında kullanılmak üzere il merkezinde (45) adet yer üstü yangın vanasının (hidrant) mevcut olduğu, hidrantların 2020 yılında kontrollerinin yapıldığı ifade edilmiş ve anlaşılmıştır.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği’nin 10/g maddesi uyarınca çalışır durumda tutulmalarına devam edilmelidir.

193- İtfaiyenin su alabileceği Park ve Bahçeler Müdürlüğüne ait (1) adet (250) m³’lük su göletinin bulunduğu beyan edilmiş ve anlaşılmıştır.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği’nin 10/ğ maddesi uyarınca, “İtfaiyenin su alabileceği açık havuz ve su depoları yapılmasını sağlamak” hükmü uyarınca ve itfaiye araçlarının su alma kolaylığı gözetilerek açık havuz ve su deposu yapımına ağırlık verilmelidir.

194- Teftiş tabi dönemde meydana gelen yangınlar ve diğer faaliyetlere ait istatistikî bilgiler tabloda gösterilmiştir.

Yangın çeşitleri	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ev Yangını	21	25	25	13	19	21	17	20	7
Tüp Yangını	2	4	1	2	4	2	2	4	--
İşyeri Yangını	15	9	8	4	2	7	10	10	12
Konteynır Yangını	20	11	12	13	8	26	17	4	7
Araç Yangını	16	24	25	27	26	18	10	17	16
Baca Yangını	18	21	13	9	15	11	10	7	7
Ekin-Anız Yangını	1	11	2	6	5	---	1	4	10
Çöplük Yangını	5	23	13	6	7	7	2	3	3
Çatı Yangını	4	6	4	4	---	3	1	1	3
Orman Yangını	7	2	1	3	7	8	12	9	10
Trafo Yangını	3	3	---	4	3	4	2	2	1
Hayvan Damı Yangını	---	---	---	---	4	1	---	-	2
Hurda Yangını	1	2	5	3	---	33	1	-	--
Saman Yangını	2	2	4	1	2	---	---	5	1
Ot Yangını	89	130	39	40	66	28	55	51	45
Samanlık Yangını	---	1	---	---	2	---	---	1	--

Teftiş döneminde, yangın sayılarında yıllar itibariyle anlamlı bir değişiklik olmamakla birlikte ev yangınlarında 2020 yılında belirgin bir azalma yaşandığı görülmüştür

195- Yangın ihbar formu ve yangın raporlarının mevzuata uygun olarak düzenlendiği; mevcut bilgilerin birbirini teyit ettiği incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 10/j-k hükmü uyarınca işlem yapılmasına devam edilmelidir.

196- Çankırı Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü'nün teftişe tabi dönem içerisinde İl Afet Acil Durum Müdürlüğü tarafından ve gerekse Vali ve Belediye Başkanı tarafından denetim yapıldığı müfettişliğime ibraz edilen denetim formlarından ve teftiş defterinden anlaşılmıştır.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin denetim başlıklı 32. maddesinin, "İtfaiye teşkilatı ve personelinin çalışmaları, ekte yer alan Örnek-5 İtfaiye Hizmetleri Denetleme Formu'na göre denetlenir. Bu denetleme; a) Sivil Savunma Genel Müdürlüğü veya Bakanlık denetim elemanları, b) Valiler, kaymakamlar ve belediye başkanları ile bunların görevlendireceği diğer personel, tarafından yapılır." hükmü doğrultusunda itfaiye teşkilatının düzenli olarak denetlenmelidir.

197- İtfaiye birimi bulunan Orman Bölge Müdürlüğü ile muhtemel yangınlarda karşılıklı yardımlaşma ve işbirliği amacıyla protokol düzenlendiği anlaşılmıştır.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 133. maddesinde yer alan; "İtfaiye teşkilâtı bulunan belediyeler, kamu kurum ve kuruluşları ve özel kuruluşlar ile Türk Silahlı Kuvvetleri, meydana gelebilecek yangınlarda karşılıklı yardımlaşma ve işbirliği amacıyla aralarında protokol düzenler. Protokolde; personelin eğitimi, bilgi değişimi, kullanılan araç, gereç ve malzemenin standart hâle getirilmesi, müşterek tatbikatların yapılması ve muhtemel yangınlara müdahalenin hangi şartlarda yapılacağı hususları yer alır. Protokol düzenlenmeden evvel bu kurumların ve itfaiyelerin sorumluluk bölgelerinde diğer itfaiyenin yardımını gerektirecek büyüklükte bir yangın meydana gelirse, yardım talebini alan itfaiye teşkilâtı kendi bölgesinde meydana gelebilecek diğer yangınlara karşı zafiyet yaratmamak koşuluyla yardım isteyen itfaiyeye gerekli ve yeterli desteği göndermek zorundadır." hükmü uyarınca, Çankırı ilinin orman yangını hassasiyeti de göz önüne alınarak değişen durumlara göre işbirliği protokolü yapılmasına devam edilmelidir.

198- İtfaiye Müdürlüğü personelinin katılımıyla itfaiye birimi olan kurumlar ile müşterek tatbikatlar yapılmadığı, halkı yangınlara karşı bilinçlendirmek için okullarda her yıl eğitim faaliyetlerinin yürütüldüğü ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 6/f ve 31/4 maddeleri uyarınca, halkı yangına karşı bilgilendirmek ve bilinçlendirmek amacıyla yapılan çalışmaların devam edilmesine itfaiye teşkilatı olan kurumlarla tatbikatlar yapılarak personelin yangına hazır olması, bilgi ve tecrübesinin artırılması sağlanmalıdır.

199- Henüz Belediye Meclisince gönüllü itfaiyecilik yönetmeliğinin kabul edilmediği ifade edilmiş ve anlaşılmıştır.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 45. maddesine göre gönüllü itfaiye teşkillerinin oluşturulması sağlanmalıdır.

200- Çankırı ilinde baca temizleme hizmeti veren bir firmanın bulunmadığı; teftiş döneminde itfaiye teşkilatınca yangına karşı önlemler yönünden baca denetimi yapılmadığı, ancak başvuru halinde baca temizleme ve kontrollerinin yapıldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin itfaiye teşkilatının görevlerinin sayıldığı 6. maddesinin "h) Belediye sınırları içinde bacaları belediye meclisince tespit edilecek ücret karşılığında temizlemek veya temizlettirmek ve bacaları yangına karşı önlemler yönünden denetlemek" hükmü uyarınca baca denetimleri yapılmalıdır.

201- Acil durum planlamasının yapılması konusunda çalışma yapıldığı ancak henüz tamamlanmadığı beyan edilmiş görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Acil Durum Plânlaması" başlıklı 53. maddesi, "Belediye; yangın, sanayi kazaları, deprem ve diğer doğal afetlerden korunmak veya bunların zararlarını azaltmak amacıyla beldenin özelliklerini de dikkate alarak gerekli afet ve acil durum plânlarını yapar, ekip ve donanımı hazırlar.

Acil durum plânlarının hazırlanmasında varsa il ölçeğindeki diğer acil durum plânlarıyla da koordinasyon sağlanır ve ilgili bakanlık, kamu kuruluşları, meslek teşekkülleriyle üniversitelerin ve diğer mahallî idarelerin görüşleri alınır." hükmü gereğince işlem tesis edilmelidir.

202- Çankırı Belediye İtfaiye Müdürlüğü tarafından ilçe ve kasaba beldiyelerine yangına müdahale eğitimi verilmediği, ancak 2014 yılında Kurşunlu Belediyesine trafik kazalarına müdahale eğitimi verildiği incelenmiştir.

İlçe ve kasaba belediyelerine ait itfaiye personeline yangına müdahale teknikleri ve trafik kazalarına müdahale eğitimlerinin verilmesi ve onlarla ortak tatbikatların yapılması tavsiyeye değer görülmüştür.

XI- SU VE KANALİZASYON MÜDÜRLÜĞÜ İŞ ve İŞLEMLERİ:

203- Çankırı Belediyesi Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü'nün belediye ana hizmet binasının 4. katında konuşlandığı, fiziki şartlarının yeterli olduğu; (1) Müdür V., (1) Mühendis, (3) Tekniker, (1) Memur ve (52) İşçi olmak üzere (58) personelle hizmetlerin yürütüldüğü, personel sayısının yeterli olduğu incelenmiştir.

İmkanlar dahilinde biyolog ve kimyager kadrosuna personel alınmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

204- Teftişe tabi dönemde; Çankırı Belediyesi Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü tarafından yapılan içme suyu ve kanalizasyon çalışmaları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

YAPILAN İŞLER	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOP
Yeni Su Hattı (m) (Revize Edilen)	5800	5820	2500	800	3200	3100	1488	985	970	24.663
Yeni Su Hattı (m) (Yeni İmal Edilen)	4200	4820	2000	2000	4600	1400	3200	1605	3150	26.975
Yeni Abone (Adet)	148	112	138	98	198	90	92	41	65	982
Ana Boru Arıza (Adet)	578	244	250	143	303	189	172	307	375	2.561
Küçük Çaplı Arıza (Adet)	244	327	420	293	722	522	609	496	397	4.030
Üretilen Su Miktarı (M³)	4.372.629	5.911.672	6.813.265	7.755.000	8.414.100	8.142.500	8.596.300	8.624.369	10.393.706	69.023.541
Kanalizasyon Hattı (M) Revize Edilen	2820	3260	2000	4550	2500	6500	2870	2310	4200	31.010
Kanalizasyon Hattı (M) Yeni İmal Edilen	950	1500	800	200	250	500	1790	1000	1620	8.610

Yağmur Suyu Hattı (M) Revize Edilen	500	780	975	550	670	150	100	685	200	4.610
Yağmur Suyu Hattı (M) Yeni İmal Edilen	1050	2680	4000	4650	4200	4000	4170	3070	4850	32.670
Kanalizasyon Arızası (Adet)	150	211	178	179	180	120	98	86	65	1.267
Yağmur Suyu Arızası (Adet)	30	22	25	38	20	33	28	19	25	240
Parsel Bağlama-Kanal Bağlantısı (Adet)	62	136	200	80	238	58	53	24	40	891
Kanal Açma (Adet)	128	191	245	238	358	374	358	458	352	2.702
Vidanjör (Adet)	103	122	118	125	189	51	34	43	33	818

Çankırı'nın su kaynağından ana dağıtım deposuna kadarki ishale hattının Çankırı Su Hizmet Birliğinin sorumluluğunda yürütüldüğü, ana dağıtım deposundan evlere kadarki şebeke hattı ve depolar arası iletim hatlarının sorumluluğunun Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü, düzenli olarak temizleme işlemi ve klorlama yapıldığı, 2010 yılından itibaren yeraltı suyu kullanımının sonlandırıldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Su kayıp ve kaçakların önlenmesine yönelik planlı ve programlı çalışmaların hayata geçirilmesine devam edilmeli; proje kapsamında hatların yenilenmesi çalışmaları ivedilikle sonuçlandırılmalı, en stratejik kaynakların başında gelen tatlı su üretim ve dağıtımının optimal şartlarda yürütülmesi sağlanmalıdır.

İçme sularının belirlenen temel standartlara uygunluğunun sağlanması ve şebekeden akan suyun halkımız tarafından endişe duyulmadan kullanılmasının temini ile yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının korunması hususu ile ekonomik şekilde kullanılmasına yönelik tedbirlerin alınmasına devam edilmelidir.

205- Çankırı Belediyesinde atıksu arıtma tesisinin bulunmadığı, Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) programı kapsamında müşavirlik ihalesi sürecinin devam ettiği yapım ihalesinin 2021 yılı ilk çeyreğine planlandığı beyan edilmiş ve anlaşılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanununun 14/a ve 15/e maddeleriyle belediyelere verilen, "kanalizasyon, atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılması ve bu işler için gerekli tesislerin kurulması, kurdurulması, işletilmesi ve işlettilmesi" görevleri ile 08/01/2006 tarih ve 26047 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği hükümleri de göz önüne alınarak geliştirilen projelerin tamamlanması ve gerekli tedbirlerin alınması ihmal edilmemeli, Proje ve yapım aşamasındaki işlerin zamanında bitirilmesinin yanı sıra, eksikliği hissedilen projelerin de yapılarak hayata geçirilmesinin Belediyenin bu konudaki başarısını artıracak göz önünde bulundurularak, ekolojik dengenin korunması anlamında, belediye sınırları içerisindeki her türlü canlı hayatı ve çevrenin yaşanabilir konumundan uzaklaştırılmaması konusunda hassas davranılmalıdır.

206- Teftiş tarihi itibarı kayıp kaçak su miktarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

KAYIP KAÇAK SU MİKTARI (2019 yılı)	
Şehre Sağlanan Su Miktarı	8.596.300 M ³ / YIL
Tahakkuk Edilen	2.006.206 M ³ / YIL
Park, Bahçe, Camiler ve Sokak Çeşmeleri için kullanılan	CAMİ = 1.548,72 M ³ / YIL, PARK = 81.000,00 M ³ / YIL
Kayıp Kaçak Su Miktarı	%75,70

Teftiş tarihi itibarı ile kente toplam 8.624.369 m3 yıllık su verildiği, 2.110.401 m3 ün Çankırı Belediyesi Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü tarafından tahakkuk ettirildiği kayıp kaçak su miktarının % 75,70 ler düzeyinde olduğu beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Kayıp kaçak suyun azaltılması amacıyla şebeke içi eski asbest borulu sistemin en kısa zamanda değiştirilmesi sağlanmalıdır.

207- Belediye tarafından 2010 yılına kadar kullanılan ve artık kullanılmayan (8) kuyunun alternatif su membalarının belirlenmediği, ifade edilmiştir.

1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 238. maddesi gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

208- Belediye sınırları içerisindeki özel şahıslara ait suları içilmeğe ve ev işlerinde kullanılmağa mahsus hususi ve umumi kuyular ile sarnıçların sayısının bilinmediği, bu kapsamda herhangi bir çalışma yapılmadığı incelenmiştir.

1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 239.maddesi gereğince; belediye tarafından özel şahıslara ait suları içilmeğe ve ev işlerinde kullanılmağa mahsus hususi ve umumi kuyular ile sarnıçların ıslahının takip edilmesi, sahipleri tarafından ıslah ve tehlikesi bertaraf edilmeyen kuyuların masrafı sahibinden tahsil edilmek üzere belediyece ıslah edilmesi sağlanmalıdır.

209- Sularının içilmesi fennen ve sağlık için tehlikeli olan memba, kuyu, çeşme vb. mahallere ilişkin olarak tespit ve çalışma yapıldığı, tespitler neticesinde (2) mahalle çeşmesinin iptal edildiği ifade edilmiştir.

1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 241. maddesi gereğince; sularının içilmesi fennen ve sağlık için tehlikeli olan memba, kuyu, çeşme vb. mahallerin tespitinin yapılarak belediyece o suyun mahzurlu olduğunu gösterir ve harici tesirler ile yazıları bozulmayan levhaların asılması sağlanmalıdır.

210- Su kayıp kaçak oranının düşürülmesine yönelik şebeke yenileme projesi hariç diğer önlemlerin alınmaya başlanmadığı ifade edilmiştir.

İçme ve Kullanma Suyu Temini ve Dağıtım Sistemleri Hakkında Yönetmeliğinin 48. maddesine göre faaliyetlerin yürütülmesi sağlanmalıdır.

211- İçme-kullanma sularının teknik ve hijyenik şartlara uygunluğu, kalite standartlarının sağlanması, kalite standartlarının izlenmesi ve denetimi ile ilgili usul ve esaslarına uygunluk bakımından içme suyu arıtma tesisinden temin edilen numunelerinin analizlerinin Halk Sağlığı Laboratuvarlarında yapıldığı, bu kapsamda örnekleme bakılan 2020-142, 2019-2493, 2018-383, 2016-324 gibi protokol numaralı analiz raporlarının düzenlendiği, bu raporlarda çalışılan analizlerin İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelikte yer ala değerlere uygun olduğu, Halk Sağlığı Kurumu tarafından yapılan bu tetkik ve tahlillerin bedellerinin belediyece karşılandığı incelenmiştir.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 27.maddesi gereğince iş ve işlemlerin yapılması, Numune alma ve analiz sıklığının 11/02/2014 tarihli Yüzeysel Sular ve Yeraltı Suların İzlenmesine Dair Yönetmeliğe göre belirlenmesi, proses onaylarının Bakanlık tarafından çıkarılacak genelge doğrultusunda, İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda yer alan içme suyu standartlarına getirilemediği takdirde tesiste gerekli revizyon çalışmalarının yapılarak arıtma proseslerinin verimliliğinin artırılması, İçme-kullanma sularının hazırlanması, dağıtımı ve yeni yapılacak tesisatta kullanılan madde veya materyallerden kaynaklanan kirliliğin, kullanım için gerekli olan yoğunluktan daha yüksek olmaması ve doğrudan ya da dolaylı olarak, insan sağlığına yönelik bir risk oluşturmaması için gerekli bütün önlemlerin alınması, ihmal edilmemelidir.

XII- ULAŞIM ve TRAFİK HİZMETLERİ:

12.1- Ulaşım Hizmetleri:

212- Çankırı Belediyesi şehir içi toplu taşıma hatlarının kiraya verilmek suretiyle işletildiği ve bu kapsamda belediye meclisinin 03.07.2014 tarihli ve 202 sayılı kararına istinaden, belediye encümeninin 01.04.2015 tarih ve 49 sayılı kararı ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre açık teklif usulü ile Çankırı Belediyesi şehirci toplu taşıma hatlarının kiralanması işi ihalesi yapılarak, Akın Merzi-Metin Ticaret ile 10 yıllık sözleşme imzalandığı, incelenmiştir.

Belediye meclisinin 07.04.2016 tarihli ve 196 sayılı kararına istinaden, belediye encümeninin 18.04.2016 tarihli ve 87 sayılı kararı ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre açık teklif usulü ile şehirlerarası otobüs terminali işletmeciliği ihalesi yapılarak, Aslan Çağdaş Şehirlerarası Otobüs Terminal İşletmeciliği Limited şirketi ile 5 (beş) yıllık sözleşme imzalandığı incelenmiştir.

213- Servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarının belirlendiği, ancak durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit edilmediği ve işlettilmediği ifade edilmiş ve incelenmiştir.

5393 sayılı Kanunun 15/p bendi gereğince belediyelerin; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirleyeceği; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit edeceği ve işleteceği, işlettiireceği veya kiraya vereceği, kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürüteceği, hükümlerine uygun olarak belediye tarafından ulaşım hizmetlerinin yürütülmesine özen gösterilmelidir.

214- Özel toplu taşıma araçları, servis araçları ve minibüslerle ilgili iş ve işlemlerin düzenlenmesi amacıyla yönetmelik çıkarılmadığı, taksilerle ilgili iş ve işlemlerin düzenlenmesi amacıyla ise yönetmelik çıkarıldığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15/b bendindeki; "*Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek.*" hükmü gereğince ulaşım hizmetleri ile ilgili düzenleyici yönetmeliklerin çıkarılıp, uygulanmasının denetlenmesi ihmal edilmemelidir.

215- Teftişe tabi dönemde, özel toplu taşıma araçları, servis araçları, minibüsler ve taksilerin, belediyeler tarafından kabul edilen yönetmeliklere ve diğer mevzuat hükümlerine uygun olarak faaliyette bulunup bulunmadıklarının, belediye tarafından denetlendiği ifade edildiği halde buna ilişkin bir belge ibraz edilememiştir.

Ayrıca Çankırı Belediyesi tarafından farklı plakalara sahip ticari araçların denetiminin yapıldığı ve bu denetimler sonucunda gerek ilgili yönetmeliklerine uygun hareket etmeyen ticari araçlara, gerekse ticari araç plakası olmadığı halde ticari araç işletmeciliği yapan kişilere idari para cezası kesildiği ve bu kapsamda ise 2012-20120 yılları arasında ticari araçlara toplam (3.312,00)-TL tutarında para cezası yazıldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de, Çankırı Belediyesi tarafından ticari araçların denetiminin yapılması, gerek ilgili yönetmeliklerine uygun hareket etmeyen ticari araçlara, gerekse ticari araç plakası olmadığı halde ticari araç işletmeciliği yapan kişilere idari para cezası kesilmesi ihmal edilmemeli, verilen para cezalarının tahsili sağlanmalıdır.

216- Çankırı Belediyesi tarafından otobüs, minibüs ve servis sürücülerine yönelik olarak seminer düzenlenmediği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle, ticari araç sürücülerine eğitim verilmesine başlanmalı ve bu eğitimlerin periyodik hale getirilmesi sağlanmalıdır.

217- (T2) yetki belgesi sahiplerinin, terminale giren/terminalden çıkan taşıtlara ilişkin, taşıt plakaları ile giriş/çıkış saatlerini tam ve doğru olarak kaydetmedikleri, bu bilgileri, taşıtın/ taşıtların giriş/çıkış yaptığı saatten en geç 24 saat sonrasına kadar Bakanlığın U-ETDS sistemine işlememedikleri ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nin 44. maddesinin 5'inci ve 6.fıkraları gereğince; (T1) ve (T2) yetki belgesi sahiplerinin, terminale giren veya terminalden çıkan taşıtlara ilişkin taşıt plakaları ile giriş/çıkış saatlerini tam ve doğru olarak kaydedilmesi ve bu bilgileri, taşıtın/ taşıtların giriş/çıkış yaptığı saatten en geç 24 saat sonrasına kadar Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemelerinin gerekli olduğuna dair düzenlemelere uygun olarak hareket edilmesi sağlanmalı, aksi takdirde adli ve idari sorumluluk doğuracağı unutulmamalıdır.

12.2- Trafik İş ve İşlemleri:

218- Trafik iş ve işlemlerinin Çankırı Belediyesi Zabıta Müdürlüğü uhdesinde yürütüldüğü ve trafik hizmetlerine ilişkin herhangi bir birimin kurulmadığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 10. maddesi ve Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 15. maddesi gereğince; belediyelerin bu Kanunla ve Yönetmelikle verilen görevleri trafik hizmetleri birimleri aracılığı ile yürüteceği; bu birimlerin belediyelerin iş kapasitesine göre "Belediye trafik şube müdürlüğü", "Belediye trafik şefliği" veya "Belediye trafik memurluğu" olarak adlandırılacağı ve bu birimlerde görevlendirilecek idari ve teknik personel sayısının, iş kapasitesine göre belediyelerce belirleneceği, hükümlerine uygun olarak belediyede trafik hizmet biriminin kurulması tavsiyeye değer görülmüştür.

219- Çankırı Belediye Başkanlığı bünyesinde Çocuk Trafik Eğitim Parkının bulunmadığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 10.maddesi ve Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 16.maddesi gereğince; belediyelerin, çocukların trafik eğitimine katkıda bulunmak üzere; çocuk trafik eğitim parkları yapacağı ve/veya yapılmasına izin vereceği,

Çocuk Trafik Eğitim Parkları Yönetmeliği'nin 10.maddesi gereğince ise; belediyelerin okul öncesi ve okul çağı çocuklarının sayısını göz önüne almak suretiyle mahalli ihtiyaçlara göre çocuk trafik eğitim parklarını bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapacağı, ücretsiz olarak kullanıma sunulmak üzere gerçek ve tüzel kişiler tarafından yaptırılmasına izin vereceği,

İzin verdiği gerçek ve tüzelkişilere; arsa temini, park inşası ve diğer çalışmalarında yardımcı olacağı, parkın Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yaptırılmasını ve korunmasını sağlayacağı,

Gerek belediyelerce, gerekse izin vermiş olduğu gerçek ve tüzel kişilerce yaptırılan parkların, her zaman trafik eğitimi yaptırabilecek şekilde, parkın yolları, işaretleri ile diğer ek tesislerinin bakım ve onarımlarını gözden geçirerek hizmete hazır halde bulunduracağı, hususlarına uygun olarak işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

220- Teftiş tabi dönemde, Çankırı Belediye sınırları içerisinde niteliklerine göre kaza istatistiklerinin oluşturulmadığı, kent genelini kapsayan kaza haritalarının hazırlanmadığı ve kaza noktalarının tespit edilmediği ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle; İl Emniyet Müdürlüğü ve İl Jandarma Komutanlığı'ndan kaza tespit tutanaklarının alınarak ve bu tutanaklar değerlendirilerek niteliklerine göre kaza istatistiklerinin oluşturulması, kent genelini kapsayan kaza haritalarının hazırlanması ve kaza noktalarının tespit edilmesi sağlanmalıdır.

221- Kentsel ulaşım planı ve programlarını hazırlayabilmek için kentsel ulaşım ile ilişkin konularda istatistikî bilgileri toplama ve değerlendirme işlemlerinin yapılmadığı incelenmiştir.

Çankırı Belediyesi sınırları içerisindeki ulaşım ile ilgili iş ve işlemlerin sağlıklı ve etkin olarak yürütülebilmesi için kentsel ulaşım ile ilişkin konularda istatistikî bilgileri toplama ve değerlendirme işlemlerinin yapılması sağlanmalıdır.

XIII- DİĞER BAŞLIKLAR

13.1- Binaların Yangından Korunması ile Sabotajlara Karşı Koruma Planı:

222- Çankırı Belediye Başkanlığı ana hizmet binası ile diğer binalarının yangın güvenliği bakımından denetlenmediği, ayrıca hizmet binasına ait elektrik tesisatının kontrol ve denetiminin de yapılmadığı incelenmiştir.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 131 inci maddesi uyarınca; kamu binalarının kurum amiri ve görevlendireceği kişi veya heyet tarafından denetlenmesi gerektiği belirtildiğinden, kamu binalarının yangın güvenliği açısından yönetmelikte öngörülen tedbirlerin alınıp alınmadığı yönünden kurum amiri veya görevlendireceği heyet tarafından belirli aralıklarla denetlenmesi, aynı Yönetmeliğin 53 üncü maddesi uyarınca; binaların yangın bakımından kritik özellikler gösteren kazan daireleri, yakıt depoları, otoparklar, mutfaklar, çatılar, asansörler, yıldırımdan korunma tesisatı, transformatör ve jeneratör gibi kısımlar da Yönetmeliğin 54 ila 66 ncı maddelerinde belirtilen tedbirlerin alınması, bu yerlere yanıcı madde atılmaması veya depolanmaması, bu yerlerin belirli aralıklarla temizlenmesi hususları bina yöneticisi tarafından yerine getirilmesi, ayrıca Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 67/3 fıkrası gereğince; binadaki elektrik tesisatının periyodik kontrolü, test ve bakımlarının düzenli bir şekilde yaptırılması sağlanmalıdır.

223- Çankırı Belediye Başkanlığı Yangın Önleme ve Söndürme Talimatının 2020 yılında hazırlandığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Yangın talimatının, yangında yapılacak işlerin sırası, yangın ekiplerini teşkil eden personel ve ilgili diğer personelin kimlik, adres ve telefon numaraları, itfaiye telefon numaraları vb. bilgileri içerecek şekilde Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'in 126 ila 128 inci maddelerine göre hazırlanması, ekip listelerinin güncelliğinin takip edilmesi ve her kata asılması, ekip personelinin yangından korunma, yangının söndürülmesi, can ve mal kurtarma ile ilk yardım faaliyetleri ve itfaiye ile işbirliği ve organizasyon sağlanması konularında, mahalli itfaiye teşkilatlarından da yararlanılarak eğitimlerinin Yönetmeliğin 130 uncu maddesine göre yapılması sağlanmalıdır.

224- Çankırı Belediye Başkanlığı tarafından Yangın Ekiplerinde yer alan personellere teftişe tabi yıllarda tatbikat yaptırılmadığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 129. maddesinin; "Acil durum ekiplerinin personeli; bina sahibi, yöneticisi veya amirinin sorumluluğunda yangından korunma, yangının söndürülmesi, can ve mal kurtarma, ilk yardım faaliyetleri, itfaiye ile işbirliği ve organizasyon sağlanması konularında, mahalli itfaiye ve sivil savunma teşkilatlarından yararlanılarak eğitilir ve yapılan tatbikatlar ile bilgi ve becerileri artırılır. Ekip personeli ile binadaki diğer görevliler, yangın söndürme alet ve malzemelerinin nasıl kullanılacağı ve en kısa zamanda itfaiyeye nasıl ulaşılacağı konularında tatbikî eğitimden geçirilir. Binada senede en az 1 kez söndürme ve tahliye tatbikatı yapılır." hükümleri titizlikle yerine getirilmelidir.

225- Belediye ana hizmet binasında, çalışanları ve bulunanları yangın veya benzeri acil durumlardan haberdar etmek amacıyla sesli alarm sisteminin bulunduğu ancak ışıklı alarm sisteminin olmadığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 76 ve 81 inci maddeleri hükmüne uygun işlem yapılması sağlanmalıdır.

226- Belediye ana hizmet binasında; (80) adet 6 kg'lık taşınabilir yangın tüpü bulunduğu ve mevcut (80) adet cihazın çoğunun dolumları 10.05.2016 yılında yapılarak 10.05.2020 tarihinde kullanım sürelerinin sona erdiği halde dolumlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 'Taşınabilir söndürme cihazları' başlıklı 99/7 fıkrası hükmü doğrultusunda işlem yapılması, bakım ve dolumlarının ise zamanında yapılması sağlanmalıdır.

227- Çankırı Belediyesi Ana Hizmet Binası ile ek binalarına ilişkin Sabotajlara Karşı Önleme Planının 2015 ve 2019 yıllarında yapıldığı ancak 2019 yılında hazırlanan Önleme Planının İl Emniyet Müdürlüğü tarafından henüz onaylanmadığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Sabotajlara Karşı Koruma Yönetmeliğin 7/c bendi gereği; Belediye Hizmet Binalarına ait Sabotajlara Karşı Koruma Planının hazırlanması, İl Sabotaj Komisyonunda görüşülerek onaylanması iş ve işlemlerinin takip edilmesi ve onayı müteakip planın bir örneğinin dosyasında muhafaza edilmesi ve planın sürekli güncel halde bulundurulması sağlanmalıdır.

13.2- Evlendirme Memurluğu İş ve İşlemleri:

228- Çankırı Belediyesi Evlendirme Memurluğu hizmetlerinin, Yazı İşleri Müdürlüğü bünyesinde yürütüldüğü, Belediye Hizmet Binasında evlendirme memurluğu için tahsis edilmiş bir odanın bulunduğu, evlilik akitlerinin belediye binasında, düğün salonlarında ya da evlerde yapıldığı, arşiv olarak kurum arşivi ile evlendirme memurluğu arşivinin kullanıldığı, Evlendirme Memurluğu yetkisinin ise Yazı İşleri Müdürlüğü'nün 02.03.2020 tarih ve 66944625-903 sayılı yazısı ile Kamil TUZLU, 10.09.2020 tarih ve 66944625-900 sayılı yazısı ile de Şükrü YILDIRIM tarafından yürütüldüğü,

Ayrıca yerleşim durumu ile personel sayısının hizmet gerekleri açısından yeterli olduğu ifade edilmiş ve incelenmiştir

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunun 22/2 fıkrasında, "Evlendirme memuru, belediye bulunan yerlerde belediye başkanı veya bu işle görevlendireceği memur, köylerde muhtardır. (...)" denildiği, aynı düzenlemeye Evlendirme Yönetmeliğinin 7 inci maddesinde de yer verildiği, Evlendirme Yönetmeliğinin 8/3 fıkrasında; "Evlendirme memurluğu görev ve yetkisi belediye başkanınca bizzat kullanılabilir gibi görevlendireceği üst düzey personel tarafından da kullanılabilir." hükmüne yer verilmiştir. Evlendirme Yönetmeliğinin 8/3. fıkrasındaki hüküm çerçevesinde yapılan görevlendirme ve yetkilendirmenin yenilenmesi sağlanmalı, ayrıca yapılacak görevlendirme ve yetkilendirmede Evlendirme Yönetmeliğinin 43 üncü maddesinin göz önünde bulundurulması ihmal edilmemelidir.

229- Belediye evlendirme memurluğu tarafından Çankırı Defterdarlığından satın alınan uluslararası aile cüzdanlarının Pul ve Değerli Kâğıtların Bayiler ve Yetkili Memurlar Vasıtası ile Sattırılmasına ve Bayilere Satış Aidatı Verilmesine Dair Yönetmelik hükümlerine uygun olarak alındığı, uluslararası aile cüzdanlarının ve muhafaza altında tutulması gereken evlendirme işlemlerine ait form ve tutanakların kilit altında bulundurulmadığı, evlendirme memurluğu tarafından kullanılan zimmetli 26 numaralı Çankırı Belediye Başkanlığı Mührünün muhafaza edileceği çelik kasanın bulunduğu ancak mührün çelik kasada muhafaza edilmediği ifade edilmiş ve görülmüştür.

Evlendirme Yönetmeliğinin 54 üncü maddesinde; "uluslararası aile cüzdanları il ve ilçe mal sandıklarınca evlendirme memurlarına kredili olarak verilir. Bu cüzdanların zimmetle verilmesi ve bedelin tahsili hususlarında Devlet Muhasebesi Muamelat ve Genel Yönetmelik hükümleri uygulanır." hükmüne uygun olarak maliye veznesinden alınacak olan uluslararası

aile cüzdanlarının, temin edilecek değerli kâğıtlar defterine kaydedilmesi ve yılsonu sayım ve devir işlemlerinin yapılması sağlanmalı, Uluslararası aile cüzdanları, muhafaza altında tutulması gereken evlendirme işlemlerine ait form ve tutanakları ile Çankırı Belediye Başkanlığı Mührünün muhafaza altında bulundurulması gerektiği bilinmeli ve buna göre önlemler alınmalı, aksi halde hukuki ve cezai sorumluluk doğuracağı unutulmamalıdır.

230- Evlendirme memuru olarak görevlendirilen personelin imza ve mühür örneğinin Çankırı İl Nüfus Müdürlüğüne gönderilmediği ifade edilmiş ve görülmüştür.

Evlendirme Yönetmeliğinin 46 ncı maddesinde; *“Evlendirme memurları, örneğine uygun olarak hazırlayacakları imza ve mühür örneklerini mahalli nüfus idarelerine göndermekle mükelleftirler. Evlendirme memurlarının değişmesi halinde, yeni örnekler en geç 3 gün içinde düzenlenerek gönderilir.(...)”* denildiğinden, madde hükmüne uygun işlem tesis edilmesi ve yapılan işlemin tevsik edici belgeye bağlanması sağlanmalıdır.

231- Teftiş dönemi içerisinde Evlendirme Memurluğu iş ve işlemlerinin Belediye Başkanı tarafından denetlenmediği, İl Nüfus Müdürü tarafından ise 2015 ve 2019 yıllarında denetlendiği ancak iki denetim arasındaki azami üç yıllık sürenin ihlal edildiği tespit edilmiştir.

Evlendirme Yönetmeliğinin 53 üncü maddesinde; *“(....) il nüfus müdürleri ve belediye başkanları, ilgili evlendirme daire ve memurlarını denetlemeye yetkilidirler. Denetim, yetkili olanlarca her zaman yapılabilir. Ancak her evlendirme memurluğunun üç yılda bir denetlenmesi gereklidir. Denetim sırasında tespit edilen tenkit ve tavsiyeyi gerektiren hususlar bir rapora bağlanarak örnekleri ilgili memura, il nüfus ve vatandaşlık müdürlükleri ile ilçe nüfus müdürlüklerine gönderilir.”* hükmüne uygun olarak, belediye başkanının evlendirme memurluğu iş ve işlemlerini denetlemesi ve düzenlenecek raporun ilçe nüfus müdürlüğüne gönderilmesi sağlanmalıdır.

232- Teftişe tabi dönemde muhtelif isimler evlendirme memuru olarak görevlendirildiği ve görevleri sona erdiği halde, değişen evlendirme memurları arasında devir-teslim yapılmadığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Evlendirme Yönetmeliğinin 49 uncu maddesi gereğince, başka bir yere atanma, devlet memurluğundan çekilme, emeklilik, ölüm veya yetki düzenlenmesi gibi sebeplerle kesin olarak memurun görevinden ayrılmasını gerektiren hallerde yerine gelen veya yetki verilen memura, 51. maddedeki usule göre devir ve teslim yapılması gerektiğinden, devir teslim zorunluluğunun doğması halinde, Evlendirme Yönetmeliğinin 49, 50, 51 ve 52 nci maddeleri hükümleri doğrultusunda işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

233- Evlendirme Memurluğunca yapılan evlenmelerin, usulüne uygun olarak düzenlenmiş evlenme bildirim formunun, evlenme tarihinden sonra on gün içinde Nüfus Müdürlüğüne gönderildiği müşahade edilmiştir.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 23/1 fıkrasının, *“22 nci madde uyarınca evlendirme işlemini yapanlar; evlenmenin yapıldığı tarihten itibaren on gün içinde düzenlenecek evlenme bildirimini nüfus müdürlüğüne göndermekle, nüfus müdürlüğü de tescil etmekle yükümlüdür.”* hükmü ile Evlendirme Yönetmeliğinin 32/1 fıkrası hükmü uyarınca usulüne uygun düzenlenmiş evlenme bildirim formunun, akdin yapıldığı tarihten itibaren (10) gün içerisinde Nüfus Müdürlüklerine gönderilmesine devam olunmalıdır.

234- Teftişe tabi dönemde Evlendirme Memurlarının hizmet içi eğitime tabi tutulmadığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Evlendirme Yönetmeliğinin 44 üncü maddesi hükmüne uygun olarak evlendirme memurlarının hizmet içi eğitime tabi tutulması sağlanmalıdır.

13.3- Arşiv İş ve İşlemleri:

235- Çankırı Belediyesinde her birimin kendi birimlerinde geçici arşivlerinin olduğu ve her birim arşivlik malzemelerini kendi imkânları ile düzensiz olarak muhafaza ettiği, Belediye hizmet binasının 5 ve 7. katlarında ise imar arşivinin bulunduğu ancak İmar ve Şehircilik Müdürlüğüne ait dijital arşivleme çalışmasının yapılmadığı, Ayıklama ve İmha Komisyonu oluşturulmadığı, Arşiv Koruma Talimatının da hazırlanmadığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

3473 sayılı Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanuna istinaden hazırlanan Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak; 11 inci maddeye göre birim arşivine verilecek malzemenin ayırımı ve hazırlanması, 13 üncü maddeye göre malzemelerin birim arşivlerine devri, 30, 31 ve 32 inci maddelerine göre imha işlemine tabi tutulmayacak malzeme ile imha edilecek malzemenin tespiti, arşivin düzenli ve sistemli hale getirilmesi, yangın tüplerinin temin edilerek arşivde kullanıma hazır bulundurulması ve Arşiv Koruma Talimatının hazırlanması sağlanması, ayrıca arşiv hizmetlerinin, Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinin; *"Mükellefler, belirli bir süre saklayacakları arşivlik malzeme için "Birim Arşivleri", daha uzun bir süre saklayacakları arşiv malzemesi veya arşivlik malzeme için "Kurum Arşivleri"ni kurarlar. Mükellefler elinde bulunan arşivlik malzeme birim arşivlerinde 1-5 yıl süre ile; arşiv malzemesi ise, kurum arşivlerinde 10-14 yıl süre ile saklanır."* hükümlerine uygun olarak yürütülmesi sağlanmalıdır.

XIV- İŞBÖLÜMÜ:

236- Bu raporda yer alan; Belediye Teşkilatı ve Organları, Personel İş ve İşlemleri, Bütçe Uygulaması ve Kaynakların Kullanımı, Taşınır ve Taşınmazların İdaresi, İmar İş ve İşlemleri, Ulaşım ve Trafik Hizmetleri ile Diğer Başlıklar adı altındaki iş ve işlemler Mülkiye Müfettişi Eyüp ÇALIŞIR tarafından, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları, Zabıta Hizmetleri, İhale İş ve İşlemleri, İtfaiye Müdürlüğü İş ve İşlemleri ile Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü İş ve İşlemleri adı altındaki iş ve işlemler Mülkiye Müfettişi Fatih ACAR tarafından incelenmiş ve işbu Rapor Müfettişliğimizce müştereken hazırlanmıştır.

XV- GÖREV VE SONUÇ:

237- Teftişe tabi dönemde Çankırı Belediye Başkanlığı görevi; 26.04.2018 tarihine kadar İrfan DİNÇ, 27.04.2018 tarihinden 03.05.2018 tarihine kadar Hüseyin BOZ ve 31.03.2019 tarihinden bugüne kadar ise İsmail Hakkı ESEN tarafından yürütülmüştür.

Çankırı Belediyesi Genel İş ve Yürütümünün tarafımızdan teftişi sonucunda, (3) örnek olarak düzenlenen işbu raporun (1) örneği dairesine verilmek üzere Çankırı Valiliğine tevdi edilmiş, (2) örneği de yazılı ve elektronik ortamda İçişleri Bakanlığına (Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığı) sunulmuştur. 05/02/2021

Fatih ACAR
Mülkiye Müfettişi

Eyüp ÇALIŞIR
Mülkiye Müfettişi